

STRATEGIA INTEGRACJI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH MIASTA DZIAŁDOWO

NA LATA
2012-2020

Autor: Zespół aktualizujący SIiRPS, powołany Zarządzeniem Burmistrza Miasta Działdowo Nr
10/2012 z dnia 30.01.2012 r.

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	3
I. PODSTAWA PRAWNA I ZAŁOŻENIA STRATEGICZNE	5
II. CEL NADRZĘDNY STRATEGII	7
III. DIAGNOZA KLUCZOWYCH PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH	8
3.1. Charakterystyka miasta i tło demograficzne	8
3.2. Rynek pracy i zatrudnienie	10
3.3. Zdrowie i uzależnienia	13
3.4. Edukacja	15
3.5. Kultura i sport	17
3.6. Aktywność lokalna	19
3.7. Bezpieczeństwo	21
3.8. Pomoc społeczna	24
IV. POZYCJA STRATEGICZNA	33
4.1. Misja	33
4.2. Cele strategiczne, cele operacyjne, działania i ich realizacja	35
4.2.1. Rynek pracy i zatrudnienie	36
4.2.2. Zdrowie i uzależnienia	38
4.2.3. Edukacja	40
4.2.4. Kultura i sport	42
4.2.5. Aktywność lokalna	44
4.2.6. Bezpieczeństwo	46
4.2.7. Pomoc społeczna	48
4.3. Monitoring i ewaluacja	51
V. ZAŁĄCZNIKI	52
5.1. Spis tabel	52
5.2. Spis wykresów	54

WPROWADZENIE

Proces zarządzania gminą, w szczególności w aspektach jej rozwoju, musi mieć charakter aktywny i być nastawiony na kreowanie przyszłości, a więc winien być oparty na podejściu strategicznym. Analizy strategiczne pozwalają poznać ogólną sytuację jednostki przez badanie jej zasobów i działalności oraz rozpoznanie otoczenia zewnętrznego, stanowiąc podstawę do ustalenia jej strategii i celów.

Pierwsza Strategia Pomocy Społecznej Miasta Działdowo, przyjęta uchwałą Rady Miasta Działdowo nr XXXII/281/05 z dnia 27.10.2005 r., opracowana była na lata 2005-2010. Na lata 2008-2015 powstała nowa Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Działdowo, która stanowi załącznik do Uchwały Rady Miasta Działdowo Nr XVI/192/08 z dnia 08 lipca 2008 r. Z uwagi na różnorodność problemów społecznych, zmieniające się nastroje społeczności lokalnej oraz zachodzące przemiany w otoczeniu gminy, województwa i kraju, rozpoczęto prace nad aktualizacją powyższego dokumentu. W okresie od marca do maja 2012 r. przeprowadzono badania społecznościowe na temat identyfikacji problemów i potrzeb mieszkańców miasta. W badaniu udział wzięło 605 osób w wieku powyżej 13 lat, bez względu na płeć.

Istotną sprawą była także analiza istniejącej Strategii pod kątem zgodności dokumentu z:

- polityką równości szans, zwłaszcza osób niepełnosprawnych, w tym równości szans kobiet i mężczyzn,
- zasadami zrównoważonego rozwoju (w skrócie: rozwój społeczno-gospodarczy respektujący wymogi ochrony przyrody i środowiska życia człowieka oraz solidarności społecznej),
- solidarnością pokoleniową (zwłaszcza poprzez włączanie w większym stopniu młodzieży i osób starszych, jako grup w najmniejszym stopniu wykorzystanych na rynku pracy, w główny nurt życia społecznego);
- zasadami partycypacji i subsydiarności poprzez wspieranie lokalnej samoorganizacji i aktywności obywatelskiej oraz partnerstwa trzech sektorów (samorząd, organizacje obywatelskie, przedsiębiorcy).

Kolejnym krokiem służącym aktualizacji Strategii był cykl warsztatów Zespołu, które odbyły się kolejno 23.02.2012 r., 15.03.2012 r., 17.05.2012r., 06.06.2012r. 18.06.2012 r., 26.07.2012r.. W spotkaniach uczestniczyli Członkowie Zespołu aktualizujący Strategię, powołani Zarządzeniem Burmistrza Miasta Działdowo Nr 10/2012 z dnia 30.01.2012 r., moderator- przedstawiciel ROPS w Olsztynie, a także reprezentanci takich instytucji

działających na terenie miasta Działdowo, jak: PUP, PCPR, MDK, Gimnazjum Nr 1 i 2, Zespół Szkół nr 2, Szkoła Podstawowa Nr 3, Straż Pożarna, ZHP, PCK, KPPSP, KSSIIP, CARITAS, PSOUU, MOSiR, OTUiW, GKRPA, Radni-Komisja Spraw Społecznych i Porządku Publicznego oraz Przewodniczący Osiedli. Efekt końcowy to aktualizacja Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Działdowo na lata 2012-2020.

Uzyskane informacje i materiały pozwoliły na racjonalizację lokalnej polityki społecznej oraz identyfikację obszarów, które w najbliższym czasie powinny stanowić przedmiot szczególnej troski władz lokalnych. Są to:

- 1) rynek pracy i zatrudnienie;
- 2) zdrowie i uzależnienia;
- 3) edukacja;
- 4) kultura i sport;
- 5) aktywność lokalna;
- 6) bezpieczeństwo;
- 7) pomoc społeczna.

Przedłożony materiał opracowała Pani Lidia Rama, pracownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Działdowie.

I. Podstawa prawna i założenia strategiczne

Dokumentem, nakładającym na samorządy terytorialne obowiązek podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu jest ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2009 Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.). Obowiązek wynika wprost z art. 17 ust.1 pkt 1 cytowanej ustawy, który mówi, że do zadań gminy należy „opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programu pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”.

Z uwagi na różnorodność problemów społecznych w gminie, odwoływano się do dokumentów:

- 1) Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010, Nr 234, poz. 1536 z późn. zm.);
- 2) Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2011, Nr 43, poz. 225 z późn. zm.);
- 3) Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008, Nr 69, poz. 415 z późn. zm.);
- 4) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007, Nr 70, poz. 473 z późn. zm.);
- 5) Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 z późn. zm.);
- 6) Ustawa z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992 z późn. zm.);
- 7) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r., poz. 124 z późn. zm.);
- 8) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493);
- 9) a także ustawy i akty wykonawcze z zakresu ochrony zdrowia, oświaty i edukacji publicznej, budownictwa socjalnego oraz systemu pieczy zastępczej.

Na pracę nad niniejszym materiałem, znaczny wpływ miała Strategia „Europa 2020”. Jest to nowy, długookresowy program rozwoju społeczno-gospodarczego Unii Europejskiej. „Europa 2020”, która zastępuje Strategię Lizbońską, realizowaną od roku 2000, zmodyfikowaną pięć lat później.

Opublikowany 3 marca 2010 r. Komunikat „Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu” podkreśla potrzebę wspólnego działania państw członkowskich na rzecz wychodzenia z kryzysu oraz wdrażania reform umożliwiających stawianie czoła wyzwaniom związanym z globalizacją, starzeniem się społeczeństw, czy rosnącą potrzebą racjonalnego wykorzystywania zasobów.

Cele związane z pomocą społeczną, zapisane w powyższym dokumencie to:

§ dążenie do osiągnięcia wskaźnika zatrudnienia na poziomie 75% wśród kobiet i mężczyzn w wieku 20-64 lata m. in. poprzez zwiększenie zatrudnienia młodzieży, osób starszych i pracowników nisko wykwalifikowanych oraz skuteczniejszą integrację legalnych migrantów;

§ wspieranie włączenia społecznego, zwłaszcza przez ograniczenie ubóstwa lub wykluczenia społecznego co najmniej 20 milionów obywateli.

„Europa 2020” wyznacza trzy podstawowe, wzajemnie wzmacniające się priorytety:

- 1) wzrost inteligentny – rozwój oparty na wiedzy i innowacjach;
- 2) wzrost zrównoważony – transformacja w kierunku gospodarki niskoemisyjnej, efektywnej i konkurencyjnej;
- 3) wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu – gospodarka charakteryzująca się wysokim poziomem zatrudnienia, spójna gospodarczo, społecznie i terytorialnie.

Aktualizując lokalną Strategię Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych uwzględniono Krajowy Program Reform z 2012 r. oraz inicjatywy przewodnie przygotowane przez KE. Są to podstawowe instrumenty realizacji celów Strategii „Europa 2020”, realizowane za poziomu UE, państw członkowskich, władz regionalnych i lokalnych.

II. Cel nadrzędny Strategii

Sprawą podstawową i celem nadrzędnym przy rozwiązywaniu problemów społecznych w ramach zaktualizowanej Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Działdowo na lata 2012-2020 (w myśl Strategii „Europa 2020”) jest stworzenie więcej miejsc pracy oraz podniesienie standardu życia społeczeństwa.

Opracowanie Strategii jest dowodem na to, że władze i aktywna społeczność lokalna rozwijają się w sposób inteligentny i zrównoważony, mogą sprzyjać włączeniu społecznemu, potrafią znaleźć sposób na stworzenie nowych miejsc pracy i określić kierunek rozwoju całej społeczności lokalnej.

Do realizacji celów Strategii potrzebne są:

- ✓ Jasno określony cel/misja;
- ✓ Skoordynowane, planowane działania władz, partnerów, społeczności lokalnej;
- ✓ Współpraca przy realizacji Strategii
- ✓ Korzystanie z wielu źródeł finansowania.

Aby doprowadzić do partnerstwa i współpracy przy realizacji założonych celów, niezbędna będzie promocja postaw rodzicielskich, społecznych, obywatelskich i zawodowych, a także poszanowanie prawa przez mieszkańców.

Założeniem Strategii jest także uwrażliwienie mieszkańców na krzywdę i potrzeby otoczenia oraz pozytywne nastawienie społeczeństwa do planowanych działań.

III. Diagnoza kluczowych problemów społecznych

3.1. Charakterystyka miasta i tło demograficzne

Miasto Działdowo, to jedna z sześciu gmin w powiecie działdowskim. Miasto położone jest w dorzeczu rzeki Wkry, zwanej także Nidą bądź Działdówką. Prawa miejskie Działdowo uzyskało w roku 1344, 14. sierpnia.

Gmina miejska Działdowo położona jest na szlaku grunwaldzkim. Atrakcją turystyczną jest wielowiekowa historia miasta oraz zabytki takie jak zamek krzyżacki, czy kamieniczki z XVIII i XIX wieku. W okolicy miasta znajduje się wiele jezior i lasy, tworzące niezwykle klimat i krajobraz.

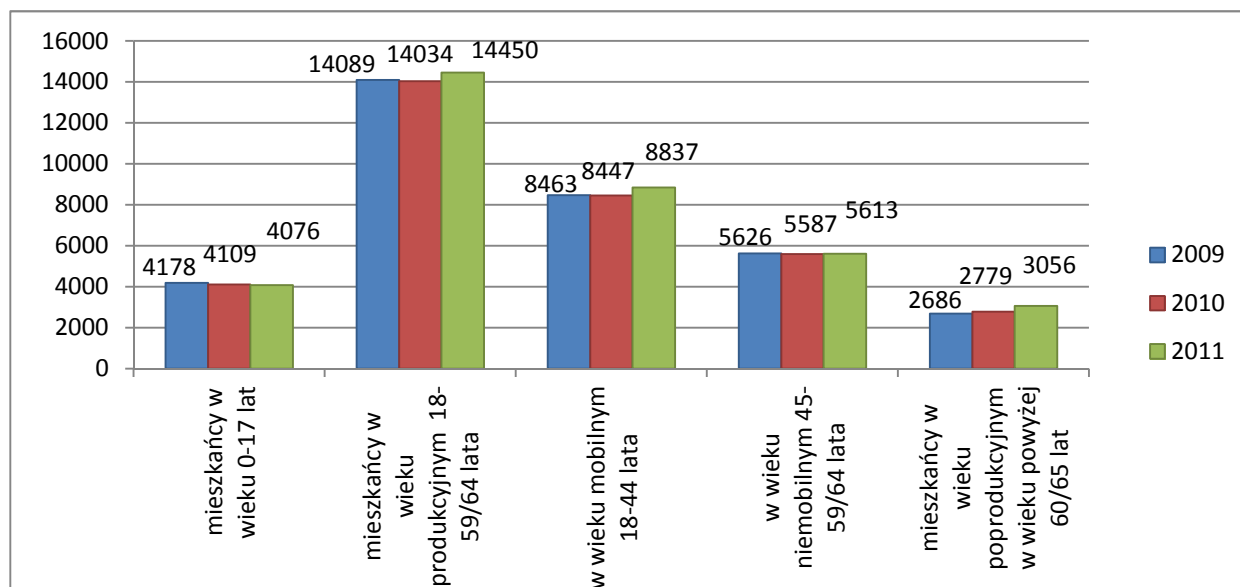
Działdowo ma bardzo dobrze rozwinięty węzeł komunikacyjny. Począwszy od roku 1975, wraz z przyłączeniem do województwa ciechanowskiego, miasto przeżywało swój największy rozwój. Powstał szpital, powstały szkoły, komenda policji, wiele osiedli mieszkaniowych. Zwiększyła się także liczba mieszkańców. Od 1 stycznia 1999 r. Działdowo znajduje się w granicach województwa warmińsko-mazurskiego i zajmuje powierzchnię 11,43 km². Na przestrzeni lat liczba mieszkańców przedstawiała się odpowiednio od 21928 mieszkańców w roku 2009, 21951 osób w roku 2010, do 21868 mieszkańców na dzień 31.12.2011 r.

Miasto jest gospodarczym centrum powiatu. Od roku 2009 rozwijają się podmioty gospodarcze w sektorze prywatnym. Zgodnie z danymi GUS, wzrost dotyczy głównie branży dostawy wody-gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją, rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa oraz opieki zdrowotnej i działalności społecznej. Gospodarka miejska rozwija się także w branżach działalności profesjonalnej-technicznej, edukacyjnej oraz działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej. Tendencja degresywna, od 2009 r. dotyczy przetwórstwa przemysłowego, budownictwa, handlu hurtowego i detalicznego, działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją.

Gmina miejska Działdowo charakteryzuje się niskim poziomem bezrobocia. Regularnie odnotowuje się spadek liczby osób bezrobotnych z 1635 osób w 2009r., 1554 osób w 2010r. do 1439 osób na dzień 31.12.2011 r., co wynika z danych Powiatowego Urzędu Pracy w Działdowie.

Struktura demograficzna społeczności lokalnej przedstawiona została na poniższym wykresie, z którego analizy wynika, że społeczeństwo starzeje się.

Wykres 1. Struktura demograficzna mieszkańców Działdowa w latach 2009-2011

Zródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Największą dynamiką wzrostu charakteryzuje się grupa osób w wieku poprodukcyjnym, czyli w przypadku kobiet powyżej 60 lat, a w przypadku mężczyzn powyżej 65 lat. W odniesieniu do roku bazowego 2009, w 2010 r. liczba osób w wieku poprodukcyjnym wzrosła o 3%, natomiast w roku 2011 wzrosła o 14%.

W badanym okresie odnotowano niewielki spadek liczby osób w wieku niemobilnym, tj. od 45 do 59/64 lat. W odniesieniu do roku 2009, dynamika w 2010 r. wynosiła 99,31% i 99,77% w 2011r. Wzrasta liczba mieszkańców Działdowa w wieku od 18 do 44 lat. W 2010 r. dynamika wynosiła 99,81%, a w 2011 r. 104,42%. Zaznaczyć należy, że mieszkańcy w wieku mobilnym i niemobilnym łącznie tworzą grupę osób w wieku produkcyjnym, dla której-ogólnie, dynamika wynosiła 99,61% w 2010 r. i 102,56% w 2011 r.

Alarmująca sytuacja dotyczy grupy osób w wieku do lat siedemnastu. Od roku 2009, grupa ta charakteryzuje się ujemną dynamiką, która w 2010 r. wynosiła 98,35%, natomiast w roku 2011 97,56%.

3.2. Rynek pracy i zatrudnienie

Rynek pracy to miejsce, w którym spotykają się pracownicy oferujący świadczenie swojej pracy z przedsiębiorcami, którzy poszukują pracowników. To mechanizm, który reguluje wielkość podaży pracy (zapotrzebowanie na pracę) i popytu na pracę (oferowane miejsca pracy). Równowagę osiąga w momencie zrównania się podaży z popytem, przy określonym poziomie płacy realnej. Jeżeli podaż pracy przewyższy popyt, pojawia się bezrobocie.

Funkcjonowanie rynku pracy zależy od istniejących w danym kraju instytucji i przepisów regulujących świadczenie pracy. Należą do nich prawo pracy, wysokość pozapłacowych kosztów pracy, dostępność transferów dla osób bezrobotnych i biernych zawodowo, efektywność pośrednictwa pracy, itp. To, na ile sprawnie działa rynek pracy, zależy od jego elastyczności – w krajach, w których regulacje sprzyjają tworzeniu nowych miejsc pracy, np. poprzez niski klin podatkowy, znacznie łatwiej jest znaleźć pracę niż w krajach, gdzie wysokość pozapłacowych kosztów pracy jest wysoka. Rynek pracy ulega ciągłym zmianom. Z jednej strony, pracownicy odchodzą do grupy biernych zawodowo – przechodzą na emerytury, kształcą się albo wolą wykonywać prace domowe i opiekować się dziećmi. Z kolei inni pracownicy zmieniają swoje zajęcie. Część z nich traci pracę i zasila szeregi bezrobotnych. Bezrobotnymi stają się także osoby dotąd bierne zawodowo, które bez sukcesu poszukują pracy.

Oceniając lokalny poziom bezrobocia od roku 2009, zauważyć można niewielki spadek ogólnej liczby osób bezrobotnych, natomiast wzrost liczby osób bezrobotnych długotrwale. Za osoby bezrobotne długotrwale uznaje się osoby, które pozostają w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w ciągu ostatnich dwóch lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych.

Tabela 1. Bezrobocie z Gminy Miasto Działdowo w latach 2009-2011

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		2011
		Rok 2009	Rok 2010	
MIESZKAŃCY (w osobach)				
Ogółem	1	21 928	21 951	21 868
W tym:				
Kobiety	2	11 451	11 395	11 362
Mężczyźni	3	10 477	10 556	10 506
Bezrobotni ogółem	4	1 635	1 554	1 439
Bezrobotni długotrwale ogółem	5	756	788	780
Bezrobotni ogółem z prawem do zasiłku	6	446	369	357
Osoby, które wykazały stratę/przychód ze źródeł przychodów (pracujący)	7	11.532	11.614	7.385 (do 30.03.2012)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPS, PUP i US Działdowo.

Z analizy lokalnego rynku pracy miasta Działdowo, danych GUS oraz przeprowadzonych badań ankietowych wynika, że rosnąca liczba podmiotów gospodarki lokalnej to sytuacja komfortowa dla osób młodych, którzy albo są założycielami firmy albo jednym z niewielkiej liczby pracowników. Rozwój działdowskiego rynku nie sprzyja natomiast osobom w wieku mobilnym, które ze względu na trudności w znalezieniu pracy zasilają szeregi długotrwale bezrobotnych.

Udział bezrobotnych kobiet w ogólnej liczbie ludności miasta to w roku 2009 - 13,3%, w roku 2010 - 13,4%. Bezrobotni mężczyźni w 2009 r. stanowili 9,8% społeczności lokalnej, a w roku 2010 już 8,9%. Wniosek z przedstawionej sytuacji jest taki, że społeczeństwo lokalne w wieku mobilnym charakteryzuje się niską elastycznością podaży pracy.

Tabela 2. Analiza SWOT dla obszaru „rynek pracy i zatrudnienie”

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> → Tworzenie nowych miejsc pracy; → Niskie i malejące bezrobocie; → Rozwinięty rynek pracy; 	<ul style="list-style-type: none"> → Niezadowalająca ilość miejsc pracy; → Rosnąca liczba osób długotrwale bezrobotnych; → Brak dużych zakładów pracy; → Nie rozwija się przemysł; → Niskie zarobki; → Słabe dofinansowania; → Nieelastyczny rynek pracy; → Zbyt niska migracja w celu poszukiwania pracy poza miejscem zamieszkania;
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> → Poprawa umiejętności i kwalifikacji zawodowych społeczności; → Rozwój przedsiębiorczości i mobilności zawodowej w społeczeństwie; → Poprawa współpracy instytucji z obszaru rynku pracy i zatrudnienia z placówkami oświatowymi w celu równoważenia podaży pracy i popytu na rynku lokalnym; → Możliwość pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania działań; → Środki finansowe na rozwój ekonomii społecznej; → Powstanie inkubatorów przedsiębiorczości 	<ul style="list-style-type: none"> → Brak zaangażowania instytucji; → Niskie doświadczenie i kwalifikacje zawodowe społeczności; → Niechęć społeczeństwa do idei uczenia się przez całe życie i przekwalifikowania się; → Brak ducha przedsiębiorczości w społeczeństwie; → Miasto mało atrakcyjne dla inwestorów; → Pogarszający się stan zdrowia (niepełnosprawność); → Trudności historyczne i kulturowe związane z zatrudnianiem kobiet;

społecznej → Polityka unijna ukierunkowana na zatrudnienie (cele strategiczne Europa 2020);	→ Niska aktywność grup osób korzystających z pomocy społecznej; → Wielopokoleniowa bariera w korzystaniu z instrumentów wsparcia; → Mała kreatywność społeczności; → Niska aktywność zawodowa; → Niedostateczna ilość miejsc dla dzieci w przedszkolach i żłobkach; → Kryzys gospodarczy;
--	--

Źródło: Opracowanie własne na podstawie zebranych danych i przeprowadzonych badań.

Mocne strony- wewnętrzne uwarunkowania o pozytywnym wpływie na sytuację społeczną;

Słabe strony- wewnętrzne uwarunkowania o negatywnym wpływie na sytuację społeczną;

Szanse- zewnętrzne uwarunkowania o pozytywnym wpływie na realizację celów;

Zagrożenia- zewnętrzne uwarunkowania o negatywnym wpływie na realizację celów.

3.3. Zdrowie i uzależnienia

Diagnostując obszar zdrowia i uzależnień, można w prosty sposób zobrazować sytuację zdrowotną społeczności lokalnej. Podczas ankietyzacji mieszkańców ustalono, że alkoholizm jest problemem dotyczącym ponad połowę mieszkańców Działdowa. Alkoholizm jest też częstym powodem korzystania z pomocy społecznej.

Mimo wielu ośrodków zdrowia na terenie miasta Działdowo, społeczeństwo skarży się na słaby dostęp do służby zdrowia, wydłużone kolejki oraz brak lekarzy specjalistów, głównie okulisty (32%), kardiologa (26%), neurologa (15%), stomatologa (14%) i endokrynologa (12%). Oferta służby zdrowia i liczba prywatnych gabinetów lekarskich w Gminie Miasto Działdowo jest rozwinięta, natomiast z przeprowadzonych badań i danych GUS wynika, że mieszkańcy niechętnie korzystają z wizyt lekarskich, badań profilaktycznych i nie poddają się badaniom kontrolnym. Od 2009 roku spada liczba osób korzystających z porad z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej.

Tabela 3. Ochrona zdrowia w Gminie Miasto Działdowo w latach 2009-2011(stan na 31 XII)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		2011
		Rok 2009	Rok 2010	
Liczba niepublicznych zespołów opieki zdrowotnej na terenie gminy	1	17	16	16
Liczba szpitali na terenie gminy	2	1	1	1
Liczba praktyk lekarskich w mieście	3	10	10	10
Podstawowa opieka zdrowotna-porady	4	129423	119326	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPS i GUS.

Analizując wyniki badań społecznościowych uwagę zwraca łatwy dostęp młodzieży do papierosów (60%), alkoholu (53%) i narkotyków (18%) oraz częstotliwość stosowania tych używek. 15% badanej młodzieży odpowiedziało, że codziennie pali papierosy. 9% respondentów w wieku szkolnym pije piwo kilka razy w tygodniu, natomiast 27% kilka razy w miesiącu. Grupa badanych wskazuje, że raz na kilka miesięcy spożywa wino (42%), wódkę (41%) oraz inne alkohole (32%).

Częstotliwość stosowania powyższych używek dla wielu badanych stanowi problem, tak też najczęściej zaznaczanymi problemami, dotyczącymi lokalną młodzież są:

- Nałogowe palenie papierosów (40%),
- Nadużywanie alkoholu (32%),
- Sięganie po narkotyki (23%), a także
- Brak wzorców i autorytetów (29%).

Tabela 4. Analiza SWOT dla obszaru „zdrowie i uzależnienia”

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> → Znajdujące się na terenie gminy szpital, ośrodki zdrowia, Ośrodek Terapii Uzależnień i Współuzależnienia, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna; → Organizowane festyny (np. „Wstąp Po Zdrowie”), rajdy, spartakiada; 	<ul style="list-style-type: none"> → Niedostateczny dostęp do lekarzy specjalistów (okulisty, kardiologa, neurologa, stomatologa, endokrynologa), kolejki; → Ograniczona ilość kampanii odnośnie profilaktyki zdrowia i uzależnień (ograniczona wiedza n/t obecnych zagrożeń, uzależnień); → Łatwy dostęp do środków uzależniających, alkoholu i narkotyków, także przez młodzież; → Ograniczone działania prozdrowotne (zła dieta, brak sportu, mała ilość czasu, picie alkoholu, palenie papierosów); → Nałogowe palenie wśród młodzieży; → Nadużywanie alkoholu wśród młodzieży i sięganie po narkotyki;
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> → Poprawa dostępu do służby zdrowia; → Więcej lekarzy specjalistów przyjmujących na kasę chorych; → Przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii; → Profilaktyka zdrowia; 	<ul style="list-style-type: none"> → Mała świadomość społeczna, że piwo to też alkohol i też uzależnia; → Przyzwolenie na picie piwa (w relacji rodzice-dzieci); → Mała kultura picia alkoholu; → Rozkład rodziny (praca w delegacji, rozwody), co przyczynia się do zmniejszenia nadzoru nad dziećmi; → Ograniczenie kontaktu dzieci z rodzicami (brak czasu); → Słabe więzi młodzieży z rodzicami; → Przemoc w rodzinie; → Oczekiwania ludzi, że inni rozwiążą ich problemy (nie poddają się badaniom ogólnym, nie zgłaszają się na wizyty kontrolne); → Bezproduktywne spędzanie czasu wolnego przez młodzież; → Brak pomocy psychologicznej;

Źródło: Opracowanie własne na podstawie zebranych danych i przeprowadzonych badań.

3.4. Edukacja

Bardzo ważnym obszarem przy opracowywaniu strategicznego planu działania na rzecz rozwiązywania problemów społecznych Gminy Miasto Działdowo jest edukacja. To obszar niezwykle elastyczny, który ma wielką możliwość współgrania z innymi obszarami i dostosowania swojej oferty do ciągle zmieniających się potrzeb społeczności i lokalnego rynku. Edukacja to nieodzowny element życia każdego człowieka, dlatego jednym z założeń strategii w obszarze edukacji jest właśnie promocja idei uczenia się przez całe życie. W myśl Strategii „Europa 2020”, to działanie na rzecz stworzenia takich warunków, by innowacyjne pomysły mogły łatwiej przerodzić się w nowe produkty, które z kolei przyczyniają się do wzrostu gospodarczego i tworzenia nowych miejsc pracy. Inny priorytet - mobilna młodzież, ma na celu działanie zmierzające do poprawy warunków systemu kształcenia oraz ułatwienia młodzieży wejścia na rynek pracy.

Tabela 5. Infrastruktura społeczna Gminy Miasto Działdowo w latach 2009-2011 (stan na 31.XII)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie			2011
	Rok 2009	Rok 2010		
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA				
Liczba żłobków w gminie (oddział)	1	1	1	1
Liczba oczekujących dzieci na miejsce w żłobku	2	22	21	34
Liczba przedszkoli w gminie	3	4	4	4
Liczba dzieci w przedszkolach	4	625	643	673
Liczba oczekujących dzieci na miejsce w przedszkolu	5	52	66	83
Liczba szkół podstawowych	6	2	2	2
Liczba uczniów w szkołach podstawowych	7	1366	1265	1266
Liczba szkół gimnazjalnych	8	2	2	2
Liczba uczniów w szkołach gimnazjalnych	9	806	794	774
Liczba szkół zasadniczych	10	1	1	1
Liczba uczniów w ponadgimnazjalnych zasadniczych szkołach zawodowych dla młodzieży	11	215	222	223
Liczba liceów ogólnokształcących dla młodzieży	12	2	2	2
Liczba uczniów w liceach ogólnokształcących dla młodzieży	13	856	811	786
Liczba liceów ogólnokształcących dla dorosłych	14	2	2	2
Liczba uczniów w liceach ogólnokształcących dla dorosłych	15	165	179	166
Liczba szkół policealnych dla dorosłych	16	2	1	1
Liczba uczniów szkół policealnych dla dorosłych	17	456	466	441

Źródło: Opracowanie własne na podstawie zebranych danych i danych GUS

Priorytety są odpowiedzią na lokalną infrastrukturę społeczną, czyli na malejącą liczbę osób w szkołach podstawowych, gimnazjach, liceach ogólnokształcących i rosnącą liczbę uczniów w ponadgimnazjalnych zasadniczych szkołach zawodowych dla młodzieży w Działdowie. Młodzież wykazuje większe zainteresowanie szkołami profilowanymi,

kierunkowymi, które umożliwiają zdobycie zawodu (zgodnie z danymi GUS). Od roku 2009 wzrasta liczba osób oczekujących na miejsce w żłobku oraz przedszkolu.

W poniższej analizie przedstawione zostały preferencje opinii publicznej oraz potrzeby i bariery dla obszaru edukacji, ustalone dzięki przeprowadzonemu badaniu społecznościowemu.

Tabela 6. Analiza SWOT dla obszaru „edukacja”

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> → Rozwinięta sieć placówek edukacyjno-wychowawczych; → Dobry dostęp do placówek edukacyjno-wychowawczych; → Wykształcone grono pedagogiczne; 	<ul style="list-style-type: none"> → Niewystarczająca ilość żłobków i przedszkoli, bądź miejsc opieki nad dziećmi w wieku 0-3 lat; → Mało szkół zawodowych; → Mało atrakcyjnych miejsc spotkań dla młodzieży poza szkołą; → Za mało ciekawa i mało interesująca oferta zajęć dodatkowych; → Za mała liczba specjalistów z zakresu psychologii w celu rozwiązywania problemów młodzieży i rodziny; → Niedostosowanie oferty edukacyjnej szkół ponadgimnazjalnych do aktualnych potrzeb rynku (oferta wynika ze specjalności kadry pedagogicznej); → Brak ogólnodostępnej sali gimnastycznej;
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> → Ukierunkowane i sprecyzowane plany młodzieży na przyszłość (znamy potencjalne kierunki rozwoju); → Młodzież chętnie uczęszczająca na zajęcia dodatkowe, rozwijające zainteresowania; 	<ul style="list-style-type: none"> → Za małe nakłady na oświatę; → Brak zaangażowania młodzieży i rodziców w edukację; → Młodzież jest podporządkowana rodzicom, rodzice nie liczą się ze zdaniem i opinią młodzieży; → Rodzice wywierają wpływ na decyzje i postępowanie młodzieży (ograniczone możliwości decydowania o kierunku rozwoju)- brak samodzielności i odpowiedzialności ; → Brak czynnego udziału rodziców w życiu szkolnym; → Brak odpowiednich postaw i wzorców do naśladowania w rodzinach z problemami, dziedziczenie i obciążenie skutkami problemów społecznych; → Brak perspektywy rozwoju w mieście; → Kosztowna nauka ;

Źródło: Opracowanie własne na podstawie zebranych danych i przeprowadzonych badań.

3.5. Kultura i sport

Oferta obszaru kultury jest niezwykle ważna w kształtowaniu wrażliwości społecznej. Pozwala społeczności określić bardziej preferowane ścieżki rozwoju kultury. Dobrze rozwinięta infrastruktura kulturalna jest efektem umiejętności identyfikowania potrzeb mieszkańców.

W Gminie Miasto Działdowo, mimo dużej liczby organizowanych imprez sportowych kulturalnych i rekreacyjnych, nie cieszą się one dużą frekwencją uczestników.

W celu podjęcia działań zmierzających do poprawy lokalnej sytuacji kulturalnej przeprowadzono badania społecznościowe, których wyniki zawarte są w poniższej analizie.

Tabela 7. Analiza SWOT dla obszaru „kultura i sport”

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">→ Utworzenie wielu boisk sportowych, orlików;→ Dobry dostęp do obiektów sportowo-rekreacyjnych;→ Powstałe parki rekreacyjne oraz place zabaw dla dzieci i młodzieży, Skatepark;→ Rozwój kulturalny, np. powstałe pomniki „Św. Katarzyny”, „Niech Zstąpi Duch Twój” ;→ Park Jana Pawła II;→ Powstałe ścieżki rowerowe;→ Corocznie organizowane lodowisko;→ Dostęp do obiektów typu kręgielnia, siłownia;→ Odnawianie zabytków, fontanna,;→ Dostęp do klubów i drużyn sportowych;→ Organizowanie imprez kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych,→ Organizowanie festynów;	<ul style="list-style-type: none">→ Brak basenu, kąpieliska;→ Niewykorzystane akwenty wodne;→ Niezadowalająca ilość placówek i obiektów rekreacyjnych dla młodzieży i osób starszych;→ Za mało imprez sportowych, muzycznych, kulturalnych, rekreacyjnych w stosunku do potrzeb społeczności lokalnej;→ Brak atrakcji turystycznych;→ Za mało ścieżek rowerowych;→ Zły stan kina;→ Brak ciekawej oferty zajęć;→ Nuda, brak perspektyw dla młodzieży;→ Słabe zainteresowanie siatkówką;→ Mało swobód dla młodzieży (zbyt duża kontrola);→ Za mało sekcji aktywnego uprawiania muzyki i sztuki (nauka, możliwość słuchania);→ Za mała oferta zaopatrzeniowa w jakościowe towary handlowe (brak galerii, centrum handlowego);→ Mało lokali muzycznych, dyskotek oraz tanich miejsc spotkań i rozrywki;→ Brak animatorów, pasjonatów jako liderów działań lokalnych;

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> → Utworzenie ośrodków kultury, np. muzeum; → Rozpoczęcie działań związanych z budową basenu; → Organizowanie imprez dla młodzieży i czasu wolnego, także zajęć pozaszkolnych; → Zaangażowanie młodzieży w udział w zajęciach sportowo-rekreacyjnych (piłka nożna, tenis); 	<ul style="list-style-type: none"> → Trudności z rzeczywistą identyfikowalnością potrzeb pod względem muzyki i imprez kulturalnych; → Zbyt mała integracja społeczna poszczególnych grup społecznych (łatwo, lekko i przyjemnie); → Wysoki odsetek osób o małej wrażliwości na dobrodziejstwo kultury, sportu i rekreacji; → Wysokie koszty dostępu do rekreacji, kultury, muzyki i sztuki na pewnym poziomie jakościowym; → Zacołanie społeczne i kulturowe; → Małe nakłady finansowe na kulturę, sport i rekreację;

Źródło: Opracowanie własne na podstawie zebranych danych i przeprowadzonych badań społecznościowych.

3.6. Aktywność lokalna

W opinii publicznej, mocną stroną wyróżniającą obszar aktywności lokalnej jest zaangażowanie i umiejętność pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania działań na rzecz integracji społecznej. O poziomie aktywności lokalnej świadczy ilość zorganizowanych atrakcji, spotkań integracyjnych, ilość konkursów na inicjatywę lokalną. W mieście organizowana jest niezadowalająca ilość inicjatyw społecznych mimo sprzyjających warunków, jakimi są walory przyrodnicze miasta, jego atrakcyjność, a także pozytywna postawa społeczeństwa.

W wyniku przeprowadzonych badań społecznościowych ustalono, że Gmina Miejska Działdowo cechuje się zwłaszcza słabą promocją miasta. Jest to wynikiem niedostatecznego zaangażowania lokalnych jednostek oraz mieszkańców, braku pomysłów. Społeczeństwo lokalne za destabilizatory rozwoju aktywności lokalnej Działdowa wskazuje brak współpracy między instytucjonalnej i społeczeństwa, brak animatora inicjatyw społecznych oraz niską profesjonalizację kadry lokalnych instytucji i organizacji.

Poniższa analiza SWOT przeprowadzona została na podstawie danych z ankietyzacji mieszkańców oraz danych zebranych na spotkaniu Zespołu aktualizującego Strategię z przedstawicielami społeczności lokalnej (spotkanie odbyło się 06.06.2012 r. w sali konferencyjnej Urzędu Miasta Działdowo). Analiza odzwierciedla rzeczywiste, zgłaszane potrzeby mieszkańców oraz ocenę lokalnych zasobów w obszarze aktywności lokalnej. Zawiera opinie przedstawicieli wielu środowisk lokalnych co sprawia, że jest analizą obiektywną.

Tabela 8. Analiza SWOT dla obszaru „aktywność lokalna”

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">→ Pozyskiwanie zewnętrznych źródeł finansowych na rzecz integracji i aktywności społecznej;→ Dostęp do wielu ciekawych miejsc;→ Miasto atrakcyjne przyrodniczo: bliskość przyrody, ładna okolica;→ Miasto spokojne, ciche, mały ruch uliczny, mili ludzie;	<ul style="list-style-type: none">→ Słaby rozwój miasta ;→ Słaba promocja miasta-brak pomysłów;→ Miasto mało atrakcyjne;→ Brak inwestorów;→ Brak perspektywy rozwoju dla młodzieży-migracje;→ Niezadowalające kompetencje urzędników;→ Nieumiejętność w gospodarowaniu;→ Brak operatywności;→ Brak znajomości potrzeb mieszkańców, mało kontaktów;→ Brak kontaktu Urzędu Miasta z młodzieżą;

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> → Zaangażowanie władz, organizacji pozarządowych i społeczności lokalnej; → Warunki sprzyjające organizacji większej ilości zbiórek żywności, odzieży, mebli; → Organizowanie spotkań integracyjnych, festynów, konkursów, akcji; → Potencjał w młodzieży, która jest pozytywnie nastawiona do świata, kreatywna, przebojowa i nie boi się krytyki; 	<ul style="list-style-type: none"> → Brak zaangażowania ze strony władz i mieszkańców; → Brak współpracy i partnerstwa;

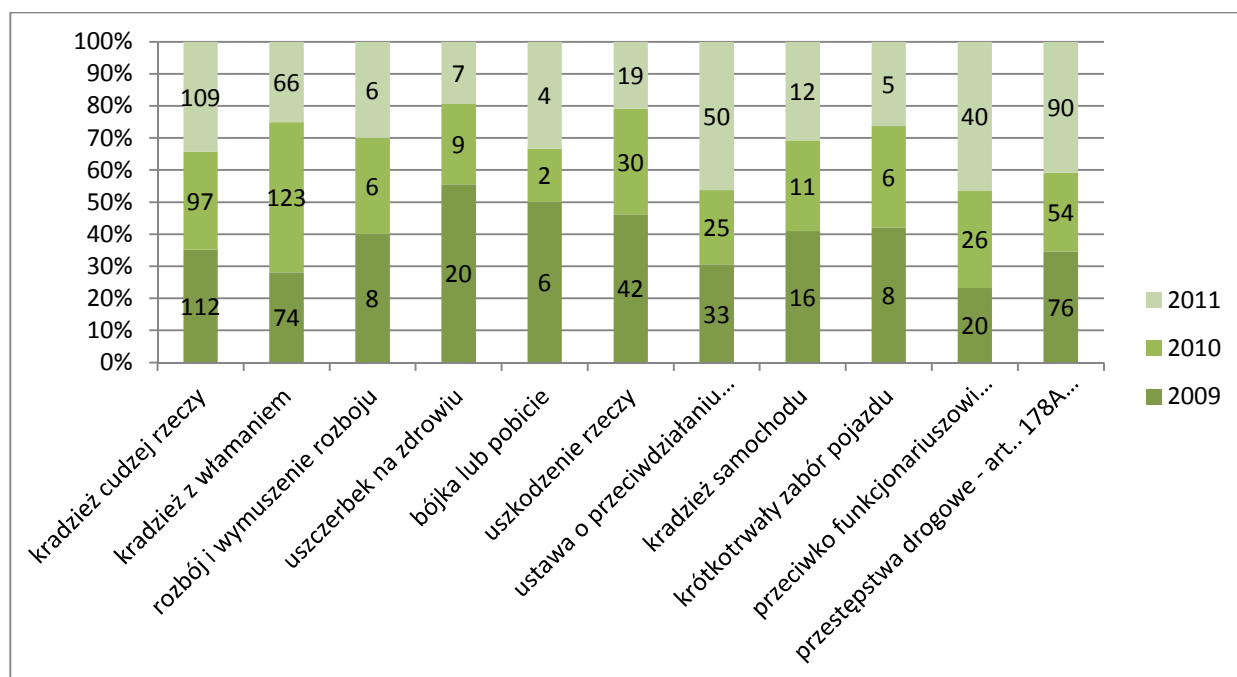
Źródło: Opracowanie własne na podstawie zebranych danych i przeprowadzonych badań.

3.7. Bezpieczeństwo

Bezpieczeństwo jest obszarem, który wywiera znaczny wpływ na funkcjonowanie lokalnego społeczeństwa oraz formowanie postaw i zachowań mieszkańców. Z badań wynika, że mieszkańcy Działdowa czują się w mieście bezpiecznie.

Poziom bezpieczeństwa zależy od zjawiska przestępczości. W opinii publicznej, przestępczość w Działdowie jest niska. Z danych Komendy Powiatowej Policji w Działdowie wynika, że na przestrzeni lat 2009-2011 przestępczość rzeczywiście zmalała. Wzrost dotyczy kategorii 1) przestępstw popełnionych w myśl ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, 2) przestępstw przeciwko funkcjonariuszom publicznym, 3) przestępstw drogowych – art. 178A § 1 i 2 KK.

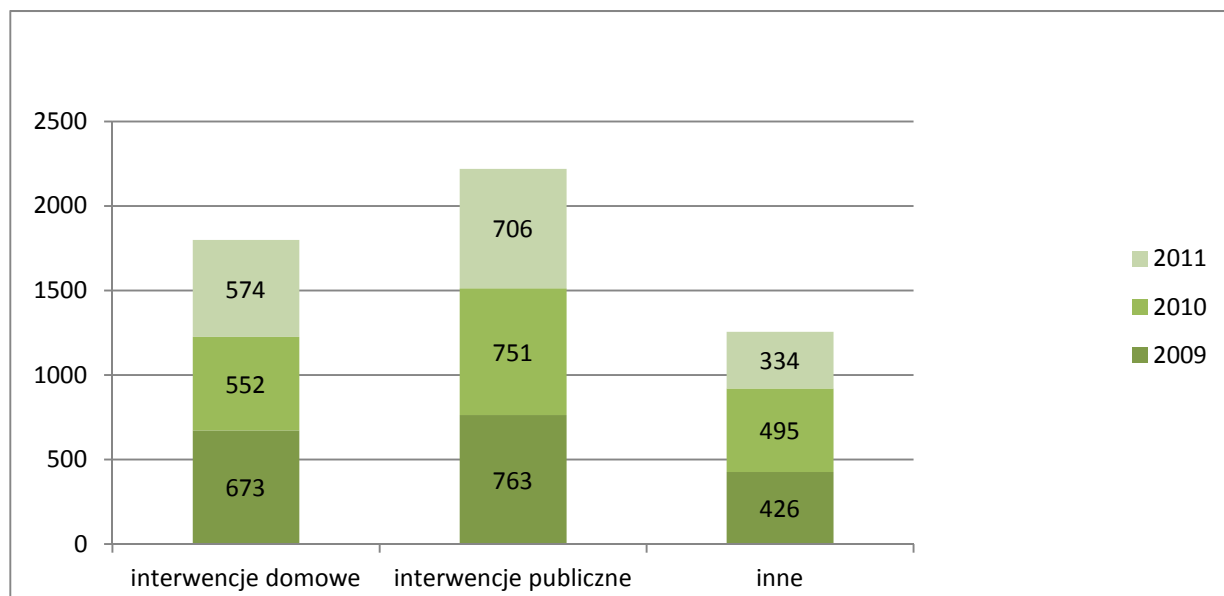
Wykres 2. Przestępczość na terenie miasta Działdowo w latach 2009-2011

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Działdowie.

Od 2009 roku maleje liczba interwencji policyjnych, przeprowadzonych na terenie Działdowa. Mimo spadku liczba ta jest ciągle wysoka, z przewagą dla interwencji publicznych.

Wykres 3. Interwencje policyjne przeprowadzone na terenie miasta Działdowo w latach 2009-2011

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Działdowie.

Tabela 9. Analiza SWOT dla obszaru „bezpieczeństwo”

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> → Miasto bezpieczne (mieszkańcy czują się bezpiecznie w mieście na poziomie dobrym); → Spadek przestępczości w Działdowie; 	<ul style="list-style-type: none"> → Najmniej bezpieczne miejsca w mieście to ulica, tereny parków, dom; → Najczęściej występujące niebezpieczne sytuacje w Działdowie to nieprzyjemne zaczepki na ulicy/w autobusie; → Wandalizm; → Mało patroli policyjnych; → Demoralizacja młodzieży; → Problemy alkoholizmu i narkomanii wśród młodzieży; → Łatwy dostęp do alkoholu, papierosów i narkotyków na terenie miasta; → Niedostateczny nadzór właścicieli nad zwierzętami;
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> → Promocja postaw obywatelskich; → Poszanowanie i przestrzeganie praw przez obywateli; → Wzmoczone patrole, prewencja; 	<ul style="list-style-type: none"> → Przemoc domowa; → Brak wzorców do naśladowania dla młodzieży; → Przemoc wśród rówieśnicza: dzieci i młodzież w szkole, na ulicy; → Utrudnienia w przejeźdności dróg dla służb i mieszkańców (remonty, wyłączenia odcinków dróg z ruchu); → Ograniczenia w dostępie do wody do celów gaśniczych (niesprawne hydranty, niedostosowana infrastruktura);

Źródło: Opracowanie własne na podstawie zebranych danych i przeprowadzonych badań.

3.8. Pomoc społeczna

Od roku 2009 stopniowo maleje liczba osób, które korzystają z pomocy społecznej, z 1401 osób w roku 2009 do 1320 osób w roku 2011. Z danych MOPS w Działdowie wynika, że coraz częściej powtarzające się przyczyny korzystania ze świadczeń to: 1) ubóstwo, 2) niepełnosprawność, 3) bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego (głównie wśród rodzin niepełnych), 4) alkoholizm, 5) potrzeba ochrony macierzyństwa (głównie z powodu wielodzietności), 6) przemoc w rodzinie, 7) trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego, 8) bezdomność, 9) zdarzenia losowe (z powodu pożaru). Dynamika wzrostu utrzymuje się wśród osób korzystających z pomocy społecznej w wieku od 19 lat do 60 lat w przypadku kobiet.

Tabela 10. Dane o korzystających z pomocy społecznej w latach 2009-2011

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		2011
		Rok 2009	Rok 2010	
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych i zleconych - ogółem				
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	1	1 401	1 458	1 320
Liczba rodzin ogółem	2	624	704	730
Liczba osób w rodzinach	3	1 735	1 805	1 781
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych – ogółem				
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	4	1 370	1 426	1 272
Liczba rodzin ogółem	5	603	623	563
Liczba osób w rodzinach	6	1 638	1 628	1 427
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych – ogółem				
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	7	79	18	16
Liczba rodzin ogółem	8	79	17	15
Liczba osób w rodzinach	9	117	29	28
PRZYCZYNY ŚWIADCZEŃ				
Ubóstwo				
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	10	619	804	818
Liczba osób ogółem w rodzinach	11	781	811	820
Bezrobocie				
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	12	1 114	1 175	1 043
Liczba osób ogółem w rodzinach	13	1 388	1 288	1 147
Niepełnosprawność				
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	14	338	414	468
Liczba osób ogółem w rodzinach	15	399	420	472
Długotrwała lub ciężka choroba				
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	16	380	357	374
Liczba osób ogółem w rodzinach	17	476	407	426
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego				
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	18	332	400	349
Liczba osób ogółem w rodzinach	19	442	560	474
W TYM Rodziny niepełne				
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	20	194	257	254
Liczba osób ogółem w rodzinach	21	257	280	281
Rodziny wielodzietne				
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	22	128	134	90
Liczba osób ogółem w rodzinach	23	168	250	189
Alkoholizm				
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	24	121	163	185
Liczba osób ogółem w rodzinach	25	154	170	190

Narkomania				
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	26	18	15	13
Liczba osób ogółem w rodzinach	27	21	15	14
Potrzeba ochrony macierzyństwa				
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	28	68	135	145
Liczba rodzin ogółem	29	25	16	37
W tym wielodzietność				
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	30	48	89	96
Liczba osób ogółem w rodzinach	31	67	100	111
Bezdomność				
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	32	22	30	23
Opuszczenie zakładu karnego				
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	33	9	19	26
Przemoc w rodzinie				
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	34	18	28	30
Liczba osób ogółem w rodzinach	35	27	138	127
Zdarzenia losowe				
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	36	1	4	7
Kłęski żywiołowe i ekologiczne				
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	37	0	0	0
Liczba osób ogółem w rodzinach	38	0	0	0
WYBRANE KATEGORIE OSÓB				
Osoby do 18 roku życia				
Liczba osób ogółem, które uzyskały pomoc	39	512	533	464
W tym: korzystanie długotrwałe	40	193	149	153
Kobiety w wieku 60 i więcej lat				
Liczba osób ogółem, które uzyskały pomoc	41	79	78	80
W tym: korzystanie długotrwałe	42	31	17	25
Mężczyźni w wieku 65 i więcej lat				
Liczba osób ogółem, które uzyskały pomoc	43	14	11	12
W tym: korzystanie długotrwałe	44	3	3	4
DŁUGOTRWALE KOSZYSTAJĄCE				
Kobiety	45	304	255	271
Mężczyźni	46	172	149	168
OGÓŁEM	47	476	404	439

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPS

Wzrasta kwota udzielonych świadczeń z zadań własnych gminy z 1 mln 122 tys. zł w roku 2009 do 1 mln 485 tys. zł w 2010 r. i 1 mln 487 tys. zł w roku 2011. W przypadku przyznanych świadczeń w ramach zadań zleconych gminie, w latach 2009-2011, kwota znacząco zmniejszyła się z 285 tys. zł w roku 2009 do 71 tys. zł w roku 2011.

Analizując rodzaje udzielonych świadczeń w badanym okresie, zauważyć można wzrost kwoty i liczby udzielonych zasiłków stałych, okresowych i schronień. Spadła liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie z pomocy społecznej w postaci posiłku, w tym dla dzieci, natomiast wzrosła ogólna kwota udzielonych świadczeń. Od 2009 roku maleje kwota i liczba udzielonych zasiłków celowych.

Rośnie kwota odpłatności gminy za usługi opiekuńcze oraz nakłady finansowe na specjalistyczne usługi opiekuńcze i odpłatność gminy za pobyt podopiecznych w domach pomocy społecznej.

Tabela 11. Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej w Gminie Miasto Działdowo w latach 2009-2011

ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ				
		2009	2010	2011
ZADANIA WŁASNE GMINY				
Kwota świadczeń ogółem w tys. zł	1	1 122	1 485	1 487
ZADANIA ZLECONE GMINIE				
Kwota świadczeń ogółem w tys. zł	2	285	67	71
W tym:				
Zasiłek stały				
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	3	69	81	85
Kwota świadczeń, w tys. zł	4	218	252	279
Zasiłek okresowy				
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	5	283	239	278
Kwota świadczeń, w tys. zł	6	263	218	243
Zasiłek celowy ogółem				
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	7	500	710	416
Kwota świadczeń, w tys. zł	8	327	340	285
Posiłek				
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	9	323	305	246
Kwota świadczeń, w tys. zł	10	186	192	190
W tym dla dzieci				
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	11	302	275	229
Kwota świadczeń, w tys. zł	12	171	175	181
Schronienie				
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	13	3	9	13
Kwota świadczeń, w tys. zł	14	1	8	14
Ubranie				
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	15	42	0	0
Kwota świadczeń, w tys. zł	16	4	0	0
Usługi opiekuńcze ogółem				
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	17	73	74	77
Kwota świadczeń, w tys. zł	18	260	340	281
W tym: specjalistyczne				
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	19	14	18	16
Kwota świadczeń, w tys. zł	20	67	67	71
Sprawienie pogrzebu				
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	21	0	0	1
Kwota świadczeń, w tys. zł	22	0	0	2
Odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej				
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	23	11	11	17
Kwota świadczeń, w tys. zł	24	149	202	264

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPS.

W ofercie świadczeń z pomocy społecznej znajdują się także takie świadczenia pieniężne jak: 1) zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych, 2) świadczenia pielęgnacyjne i zasiłki pielęgnacyjne, 3) jednorazowy dodatek z tytułu urodzenia dziecka, 4) świadczenie alimentacyjne, 5) dodatki mieszkaniowe, 6) opłacanie składki ubezpieczenia zdrowotnego, 7) świadczenia pieniężne z prac społecznie użytecznych. Obrazem zachodzących zmian w innych świadczeniach pieniężnych, na przestrzeni lat 2009-2011 jest poniższa tabela.

Tabela 12. Inne rodzaje świadczeń pieniężnych dla osób objętych pomocą społeczną w Gminie Miasto Działdowo latach 2009-2011

INNE RODZAJE ŚWIADCZEŃ PIENIĘŻNYCH DLA OSÓB OBJĘTYCH POMOCĄ SPOŁECZNĄ				
Zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych				
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	6	2 945	1 950	1 950
Kwota świadczeń, w tys. zł	26	2 693	2 901	2 664
Świadczenie pielęgnacyjne i zasiłek pielęgnacyjny				
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	27	860	968	1 132
Kwota świadczeń, w tys. zł	28	1 748	2 135	2 670
Jednorazowy dodatek z tytułu urodzenia dziecka				
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	29	273	226	240
Kwota świadczeń, w tys. zł	30	273	226	240
Świadczenie alimentacyjne				
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	31	244	205	229
Kwota świadczeń, w tys. zł	32	616	681	737
Dodatki mieszkaniowe				
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	33	1 117	1 103	1 035
Kwota świadczeń, w tys. zł	34	974	1 111	1 047
Opłacenie składki ubezpieczenia zdrowotnego (dot. całej pomocy społecznej)				
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	35	67	78	85
Kwota świadczeń, w tys. zł	36	19	22	25
Świadczenie pieniężne z prac społecznie użytecznych				
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	37	0	83	63
Kwota świadczeń, w tys. zł	38	0	113	80

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPS

Na przestrzeni lat 2009-2011 znacznie wzrosła liczba rodzin, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej w formie usługi - pracy socjalnej oraz wzrosła liczba osób z zawartymi kontraktami socjalnymi. Od 2009 roku wzrasta liczba osób, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej w formie usług opiekuńczych, a także specjalistycznych usług opiekuńczych i liczba osób umieszczonych w domach pomocy społecznej.

Tabela 13. Usługi pomocy społecznej w Gminie Miasto Działdowo w latach 2009-2011 (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie			2011
	Rok 2009	Rok 2010		
Praca socjalna				
Liczba rodzin	1	78	204	138
Liczba osób w rodzinach	2	248	547	297
Interwencja kryzysowa				
Liczba rodzin	3	2	3	0
Liczba osób w rodzinach	4	8	5	0
Kontrakt socjalny				
Liczba osób ogółem z zawartym kontraktem	5	53	51	68
W tym: liczba osób z kontraktem w Klubie Integracji Społecznej w Gminie	6	0	0	0
Specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi				
Liczba osób korzystających z usług	7	14	18	16
Usługi opiekuńcze				
Liczba osób korzystających z usług	8	59	56	61
Pobyt w domach pomocy				
Liczba osób umieszczonych	9	11	11	17

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPS

Istniejące i działające w strukturze MOPS w Działdowie ośrodki wsparcia dziennego, takie jak: Klub Integracji Społecznej oraz Dzienny Dom Seniora, cieszą się dużym zainteresowaniem mieszkańców miasta. Od 2009 r. liczba uczestników KIS wzrosła z 23 osób do 124 osób w roku 2010 i 79 osób w roku 2011. Niewielki spadek dotyczy liczby uczestników Dziennego Domu Seniora, z 28 osób w 2009 roku do 26 osób w roku 2010 i 24 osób w 2011 r.

Analizując środki finansowe Gminy na zadania własne i zadania zlecone w obszarze pomocy społecznej od 2009 roku występuje systematyczny wzrost nakładów na pomoc społeczną, świadczenia rodzinne oraz zadania własne, natomiast niewielkie zmniejszenie nakładów finansowych dotyczy dodatków mieszkaniowych.

Tabela 14. Środki finansowe Gminy Miasto Działdowo na zadania własne i zlecone w obszarze pomocy społecznej w latach 2009-2011 (stan na 31XII)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		2011
		Rok 2009	Rok 2010	
wydatki łącznie	1	9 413 883	10 300 103	10 825 453
pomoc społeczna	2	2 293 622	2 624 608	2 814 345
świadczenia rodzinne	3	5 500 898	6 132 165	6 523 633
dodatki mieszkaniowe	4	974 155	1 111 106	1 046 932
zadania własne	5	3 267 777	3 735 714	3 861 277

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPS

Analizie poddana została aktywność instytucji pomocy społecznej w dziedzinie realizacji projektów i pozyskiwania zewnętrznych źródeł finansowania projektów z budżetu państwa i środków unijnych. Od roku 2009 w niewielkim stopniu zwiększyła się liczba realizowanych projektów oraz wzrasta liczba osób uczestniczących w ich realizacji.

Tabela 15. Środki EFS na projekty, dotacje z budżetu państwa i liczba osób w projektach w Działdowie w latach 2009-2011

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		2011	
		Rok 2009	Rok 2010		
ŚRODKI EFS NA PROJEKTY					
Liczba projektów EFS ogółem	1	1	1	2	
Środki EFS na projekty ogółem (tys. złotych)	2	337	320	297	
DOTACJE Z BUDŻETU PAŃSTWA					
"Odnaleźć siebie" (MPiPS)	3	26	0	0	
"Asystent rodziny" (MPiPS)	4	0	45	0	
"Uwierz w siebie" (MPiPS)	5	0	0	12	
LICZBA OSÓB W PROJEKTACH EFS W GMINIE					
WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		2011	2012
		Rok 2009	Rok 2010		
LICZBA OSÓB W PROJEKTACH					
"Zmienić siebie" (PO KL 7.2.1.)	1	80	71	85	44
"Odnaleźć siebie" (MPiPS)	2	12	0	0	0
"Asystent rodziny" (MPiPS)	3	0	10	0	0
"Uwierz w siebie" (MPiPS)	4	0	0	6	0
"Razem można więcej" (PO KL 7.3.)	5	0	0	16	16
"Działania w zakresie wdrażania standardów pracy socjalnej i funkcjonowania instytucji pomocy i integracji społecznej" (PO KL)	6	0	0	0	80

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPS

Z początkiem roku 2012, do obowiązków gminy należy partycypowanie w kosztach związanych z utrzymaniem dziecka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i pieczy zastępczej (zgodnie z ustawą z dnia 09 czerwca 2011 o wsparciu rodziny i systemie pieczy zastępczej Dz. U. z 2011 r. Nr 149, poz. 887 z późn. zm.). W związku z powyższą sytuacją analizie poddano obszar opieki nad dzieckiem i rodziną. W ocenie ustalono, że od roku 2009 maleje liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych z 64 osób w roku 2009 do 60 osób w roku 2010 i 57 osób w roku 2011. Znacznie wzrasta liczba rodzin zastępczych oraz liczba dzieci w nich przebywających.

Tabela 16. Opieka nad dzieckiem i rodziną w Gminie Miasto Działdowo w latach 2009-2011

I.	LICZBA DZIECI Z POWIATU DZIAŁDOWSKIEGO I GMINY MIASTO DZIAŁDOWO, UMIESZCZONYCH W PLACÓWKACH OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZYCH	
ROK	L. DZIECI Z POWIATU	L. DZIECI Z DZIAŁDOWA
2009	64	9
2010	60	9
2011	57	5
II.	LICZBA RODZIN ZASTĘPCZYCH W POWIECIE DZIAŁDOWSKIM I GMINIE MIASTO DZIAŁDOWIE, KTÓRE OBJĘŁY OPIEKĄ DZIECI Z TERENU POWIATU I MIASTA DZIAŁDOWO	
ROK	L. RODZIN W POWIECIE	L. RODZIN W DZIAŁDOWIE
2009	65	-
2010	74	-
2011	75	27
III.	LICZBA DZIECI Z TERENU POWIATU DZIAŁDOWSKIEGO I GMINY MIASTO DZIAŁDOWO, UMIESZCZONYCH W RODZINACH ZASTĘPCZYCH	
ROK	L. DZIECI Z POWIATU	L. DZIECI Z DZIAŁDOWA
2009	92	3
2010	102	6
2011	103	3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PCPR w Działdowie

Przy diagnozowaniu obszaru pomocy społecznej przeanalizować należy kwestię niepełnosprawności. W badanym okresie (lata 2009-2011) niepełnosprawność jest powodem korzystania z pomocy społecznej o wysokiej dynamice wzrostu. Od 2009 roku wzrasta liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności dla osób w wieku poniżej 16. roku życia i starszych. Łączna liczba wydanych orzeczeń w 2009 r. wyniosła 886, w 2010 r. 1002 oraz 976 wydanych orzeczeń w roku 2011. Wzrasta także liczba osób niepełnosprawnych w Gminie Miasto Działdowo (łącznie z odmowami ustalenia stopnia niepełnosprawności) z 870 osób w roku 2009 do 950 osób w roku 2011.

Wzrost wydawanych orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego i indywidualnego występuje głównie w przypadku osób 1) niewidomych i słabo widzących, 2) z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim, 3) z niepełnosprawnościami sprzężonymi, 4) z potrzebą stosowania zajęć rehabilitacyjno-wychowawczych, 5) z potrzebą indywidualnego rocznego przygotowania.

Tabela 17. Niepełnosprawność oraz potrzeba kształcenia specjalnego i indywidualnego w Gminie Miasto Działdowo w latach 2009-2011

I.	ORZECZENIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI				
	Wydane orzeczenia o niepełnosprawności		Lata poprzednie		2011
			Rok 2009	Rok 2010	
	osoby poniżej 16-go roku życia	1	666*/224	692*/233	703*/237
	osoby powyżej 16-go roku życia	2	1967*/662	2285*/769	2197*/739
II.	LICZBA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH				
	stan na dzień 31 XII (odmowy i ustalenia)		Lata poprzednie		2011
			Rok 2009	Rok 2010	
	osoby poniżej 16-go roku życia	1	639*/215	659*/222	665*/224
	osoby powyżej 16-go roku życia	2	1946*/655	2251*/758	2158*/726
III.	ORZECZENIA O POTRZEBIE KSZTAŁCENIA SPECJALNEGO I INDYWIDUALNEGO				
	Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego dla uczniów:		Lata poprzednie		2011
			Rok 2009	Rok 2010	
	niestyszących i słabo widzących	1	1	2	-
	niewidomych i słabo widzących	2	3	4	7
	z niepełnosprawnością ruchową	3	-	1	-
	z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim	4	30	27	32
	z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym	5	24	8	12
	z autyzmem	6	-	3	3
	z niepełnosprawnościami sprzężonymi	7	10	32	17
	Orzeczenie o potrzebie zajęć rehabilitacyjno-wychowawczych	8	2	5	5
	Orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania	9	39	49	33
	Orzeczenie o potrzebie indywidualnego rocznego przygotowania przedszkolnego	10	1	5	6
	OGÓLNIE WYDANYCH ORZECZEŃ:	11	110	136	115

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Działdowie oraz Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Działdowie (dane z * dotyczą Powiatu, dane bez * dotyczą Gminy Miasto Działdowo).

Przy analizowaniu obszaru pomocy społecznej bardzo ważną rolę odegrały wyniki badań społecznościowych. 86% opinii publicznej uznaje bezrobocie za problem najczęściej dotyczący mieszkańców miasta Działdowa, a ponad połowa wskazuje alkoholizm, ubóstwo, dysfunkcyjność rodzin, narkomanię.

Grupy szczególnego ryzyka, zagrożone marginalizacją i wykluczeniem społecznym, wg 81 % mieszkańców to 1) osoby i rodziny dotknięte problemem ubóstwa i bezrobocia, 2) rodziny dotknięte problemem uzależnień i przemocy w rodzinie, 3) dzieci z rodzin ubogich, 4) osoby i rodziny zmagające się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, szczególnie rodziny wielodzietne i niepełne, 5) osoby starsze, samotne i niepełnosprawne. Wskazane grupy społeczności lokalnej najczęściej odczuwają skutki problemów społecznych.

Wg 72 % badanych dorosłych mieszkańców miasta, najbardziej niezadowalająca oferta pomocy społecznej dotyczy osób bezrobotnych, a także ubogich, z problemami zdrowotnymi, rodzin dysfunkcyjnych oraz warunków mieszkaniowych. Poniższa analiza SWOT jest zbiorem najważniejszych, najczęściej powtarzających się sugestii.

Tabela 18. Analiza SWOT dla obszaru „pomoc społeczna”

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> → Pozyskiwanie zewnętrznych źródeł finansowania działań (z budżetu państwa, z funduszy unijnych); → Wykształcona i doświadczona kadra pracownicza; → Długoletnia współpraca z lokalnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi; → Doświadczenie w organizowaniu prac społecznie użytecznych; → Bezpośredni kontakt pracownika z klientem, umożliwiający identyfikację potrzeb i adekwatny dobór wsparcia; → Malejąca liczba osób korzystających z pomocy społecznej; → Malejąca liczba osób długotrwale korzystających z pomocy społecznej; 	<ul style="list-style-type: none"> → Obszary pomocy społecznej z najbardziej niezadowalającą ofertą to bezrobocie, ubóstwo, zdrowie, dysfunkcyjność rodzin, warunki mieszkaniowe; → Problemy społeczne najczęściej odczuwają osoby i rodziny dotknięte problemem ubóstwa i bezrobocia, problemem uzależnień i przemocy w rodzinie, rodziny z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, dzieci z rodzin ubogich i osoby starsze, samotne, niepełnosprawne; → Mieszkańców najczęściej dotyczą problemy bezrobocia, alkoholizmu, ubóstwa, dysfunkcyjność rodzin, narkomania i problemy związane ze starzeniem się; → Niewystarczająca opieka nad biednymi; → Niewystarczająca kontrola pracowników socjalnych w rodzinach z problemami; → Niezadowalające zaplecze socjalne dla ofiar przemocy; → Brak całodobowej opieki nad dziećmi i osobami starszymi; → Brak specjalistycznego wsparcia: psychologicznego, prawnego, pedagogicznego;
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> → Utworzenie mieszkań chronionych; → Poprawa systemu pomocy społecznej; → Poprawa dostępu do specjalistycznej pomocy: psychologicznej, prawnej, pedagogicznej; → Rosnąca liczba rodzin zastępczych; → Malejąca liczba osób umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych; → Możliwość pozyskania zewnętrznych środków finansowych na realizację działań; 	<ul style="list-style-type: none"> → Brak reformy systemu pomocy społecznej; → Niskie kompetencje społeczne i zawodowe klientów pomocy społecznej (brak wykształcenia, umiejętności komunikowania się, brak przygotowania zawodowego, niska aktywność zawodowa); → Niskie kompetencje wychowawcze i rodzicielskie (konflikty, przemoc w rodzinie, nieumiejętność rozwiązywania problemów, złe/brak wzorców do naśladowania, niska samoocena); → Skłonność do nadużywania napojów

	<p>alkoholowych i narkotyków;</p> <p>→ Poczucie bezradności;</p> <p>→ Rozluźnienie więzi rodzinnych (migracje za pracę, przedmiotowe traktowanie członków rodziny, pęd za pracą zawodową ponad życie rodzinne);</p> <p>→ Rosnąca liczba osób korzystających z usług opiekuńczych;</p> <p>→ Rosnąca liczba osób umieszczonych w domach pomocy społecznej;</p> <p>→ Rosnąca liczba osób umieszczonych w rodzinach zastępczych;</p> <p>→ Starzenie się społeczności;</p> <p>→ Rosnąca liczba osób niepełnosprawnych;</p>
--	---

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPS i przeprowadzonych badań społecznościowych.

IV. Pozycja strategiczna

4.1. Misja

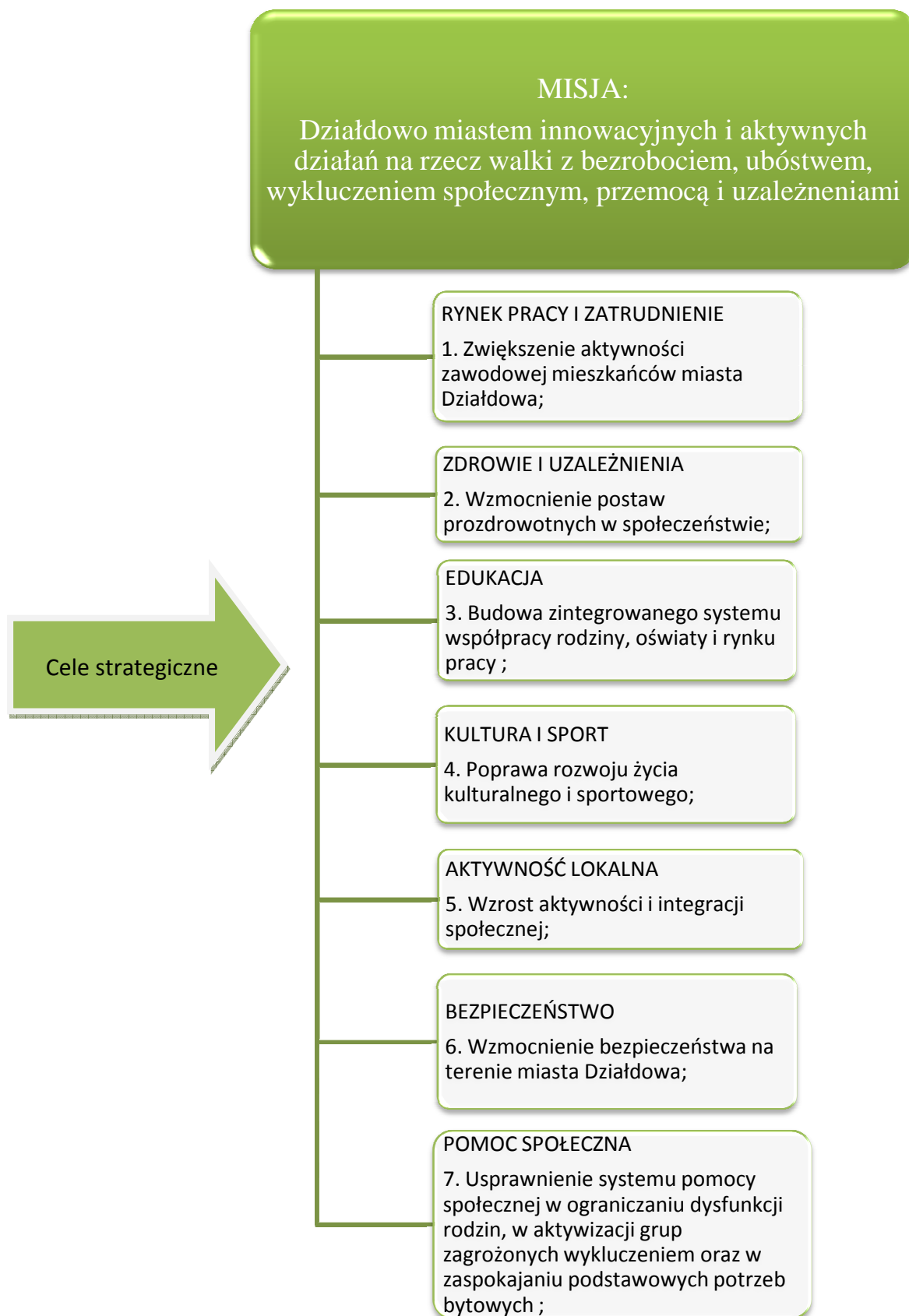
**Działdowo miastem innowacyjnych i
aktywnych działań na rzecz walki z
bezrobociem, ubóstwem, wykluczeniem
społecznym, przemocą i uzależnieniami**

W tym rozdziale przedstawione zostały plany strategicznego działania w obrębie poszczególnych obszarów. Określone zostały cele, do których osiągnięcia będą dążyć mieszkańcy i władze lokalne, po to, by:

- ✓ Poprawić jakość życia w mieście,
- ✓ Przyczynić się do wzrostu gospodarczego,
- ✓ Tworzyć nowe miejsca pracy,
- ✓ Poprawić warunki systemu kształcenia
- ✓ Podnosić kwalifikacje,
- ✓ Zapewnić spójność społeczną i terytorialną.

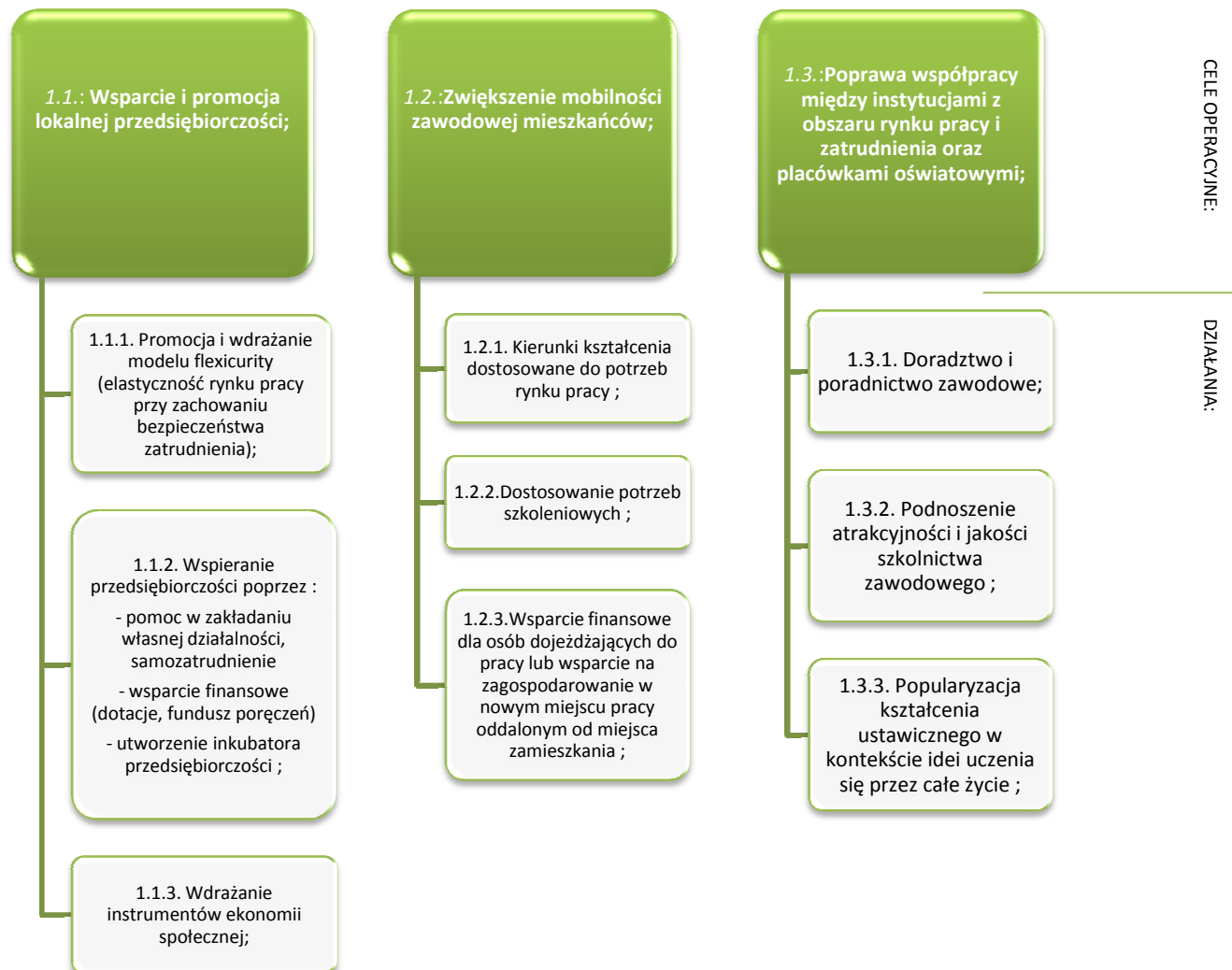
Cele realizowane będą sukcesywnie, za pomocą zaplanowanych działań i przy wykorzystaniu innowacyjnych metod pracy.

4.2. Cele strategiczne, cele operacyjne, działania i ich realizacja

4.2.1. RYNEK PRACY I ZATRUDNIENIE

Cel strategiczny 1: Zwiększenie aktywności zawodowej mieszkańców miasta Działdowa

Realizatorzy działań:

- Rada Miasta i Urząd Miasta w Działdowie;
- Powiatowy Urząd Pracy w Działdowie;
- Punkt Pośrednictwa Pracy w Działdowie;
- Szkoły.

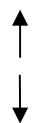
Osoby odpowiedzialne za koordynację działań w obszarze rynku pracy i zatrudnienia:

- Kierownik Działu Pośrednictwa Pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Działdowie;

Tabela 19. Harmonogram działań dla aktualizacji Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Działdowo na lata 2012-2020 – rynek pracy i zatrudnienie

OBSZAR	CEL STRATEGICZNY	CELE OPERACYJNE	DZIAŁANIA	WSKAŹNIKI	Docelowy poziom miernika w latach realizacji działania: (w odniesieniu do bazowego roku 2011)								EFEKTY
					2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
RYNEK PRACY I ZATRUDNIENIE	I.	1.1.	1.1.1.	Promocja -l. spotkań, publikacji Wdrażanie od roku 2018 -l. os. przekwalifikowanych	Nie dotyczy			↑					W pełni funkcjonujący na rynku, sprawny model flexicurity
			1.1.2.	Liczba przeprowadzonych szkoleń, poradnictwa	↑					Wysoki poziom przedsiębiorczości			
			1.1.2.1.	Liczba udzielonych dotacji	↑								
			1.1.2.2.	Ilość poręczeń?	↑								
			1.1.2.3.	Liczba funkcjonujących inkubatorów	Nie dotyczy		↑						
			1.1.3.	Liczba założonych spółdzielni socjalnych	Nie dot.	↑							
		1.2.	1.2.1.	l. utworzonych kierunków	Ilość kierunków uzależniona od podaży na pracę i możliwości oświaty								Wysoki poziom mobilności zawodowej
			1.2.2.	l. szkoleń	↑								
			1.2.3.	l. świadczeń udzielonych na dojazdy i zakwaterowanie	↑								
		1.3.	1.3.1.	l. os. korzystających z poradnictwa	↑								Rozwinięta współpraca między instytucjami z obszaru rynku pracy i zatrudnienia oraz placówkami oświaty
			1.3.2.	l. os. które uzyskały uprawnienia, certyfikaty	↑								
			1.3.3.	Utworzenie zakładki w podstronie Pośrednictwa Pracy (a w niej promocja modelu flexicurity, pkt-u poradnictwa zawodowego i kształcenia przez całe życie)	1 zakładka w podstronie Pośrednictwa Pracy w Działdowie								

Źródło: Opracowanie własne na podstawie zebranych danych.

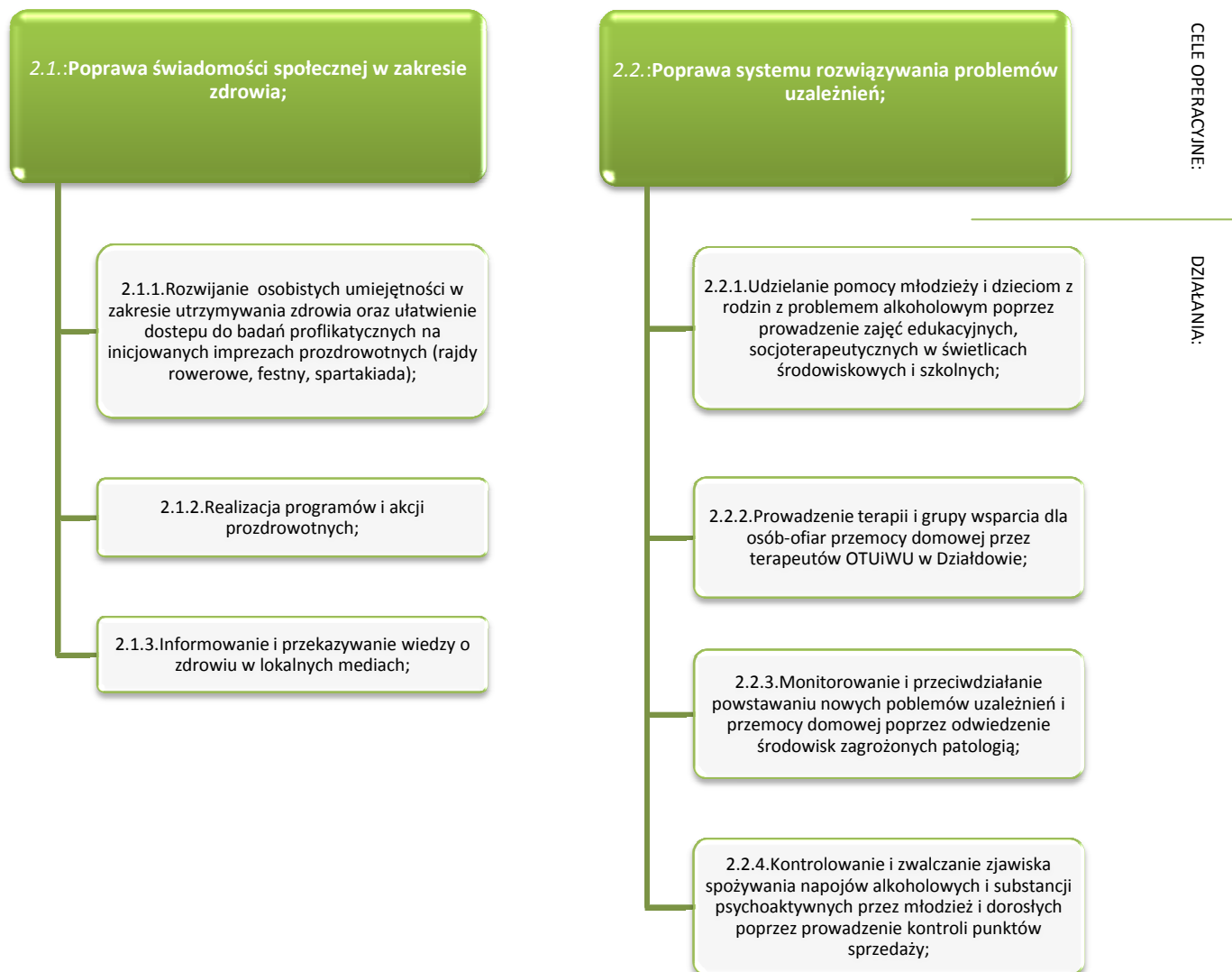

↑ - strzałka w górę oznacza, że działania ukierunkowane są na wzrost docelowej wartości miernika;

↓ - strzałka w dół oznacza, że działania ukierunkowane są na obniżenie docelowej wartości miernika ;

4.2.2. ZDROWIE I UZALEŻNIENIA

Cel strategiczny 2: Wzmocnienie postaw prozdrowotnych w społeczeństwie

Realizatorzy działań:

- Rada Miasta i Urząd Miasta w Działdowie;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Działdowie;
- Ośrodek Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Działdowie;
- Szkoły, policja.

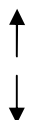
Osoby odpowiedzialne za koordynację działań w obszarze zdrowia i uzależnień:

- Pełnomocnik Burmistrza do spraw profilaktyki uzależnień.

Tabela 20. Harmonogram działań dla aktualizacji Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Działdowo na lata 2012-2020 – zdrowie i uzależnienia

OBSZAR	CEL STRATEGICZNY	CELE OPERACYJNE	DZIAŁANIA	WSKAŹNIKI	Docelowy poziom miernika w latach realizacji działania: (w odniesieniu do bazowego roku 2011)								EFEKTY
					2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
ZDROWIE I UZALEŻNIENIA	II.	2.1.	2.1.1.	1. zorganizowanych imprez				↑					Dobry dostęp do opieki zdrowotnej
			2.1.2.	1. realizowanych programów, akcji				↑					
			2.1.3.	1. publikacji, artykułów				↑					
		2.2.	2.2.1.	1. uczestników						↓			Ograniczony dostęp do napojów alkoholowych i narkotyków dla młodzież Możliwie najniższy poziom środowisk zagrożonych patologią i uzależnieniami
			2.2.2.	1. uczestników						↓			
			2.2.3.	1. środowisk zagrożonych patologią						↓			
			2.2.4.	1. przeprowadzonych kontroli, coroczna ankieta monitorująca dla młodzieży i dorosłych				↑					

Źródło: Opracowanie własne na podstawie zebranych danych.

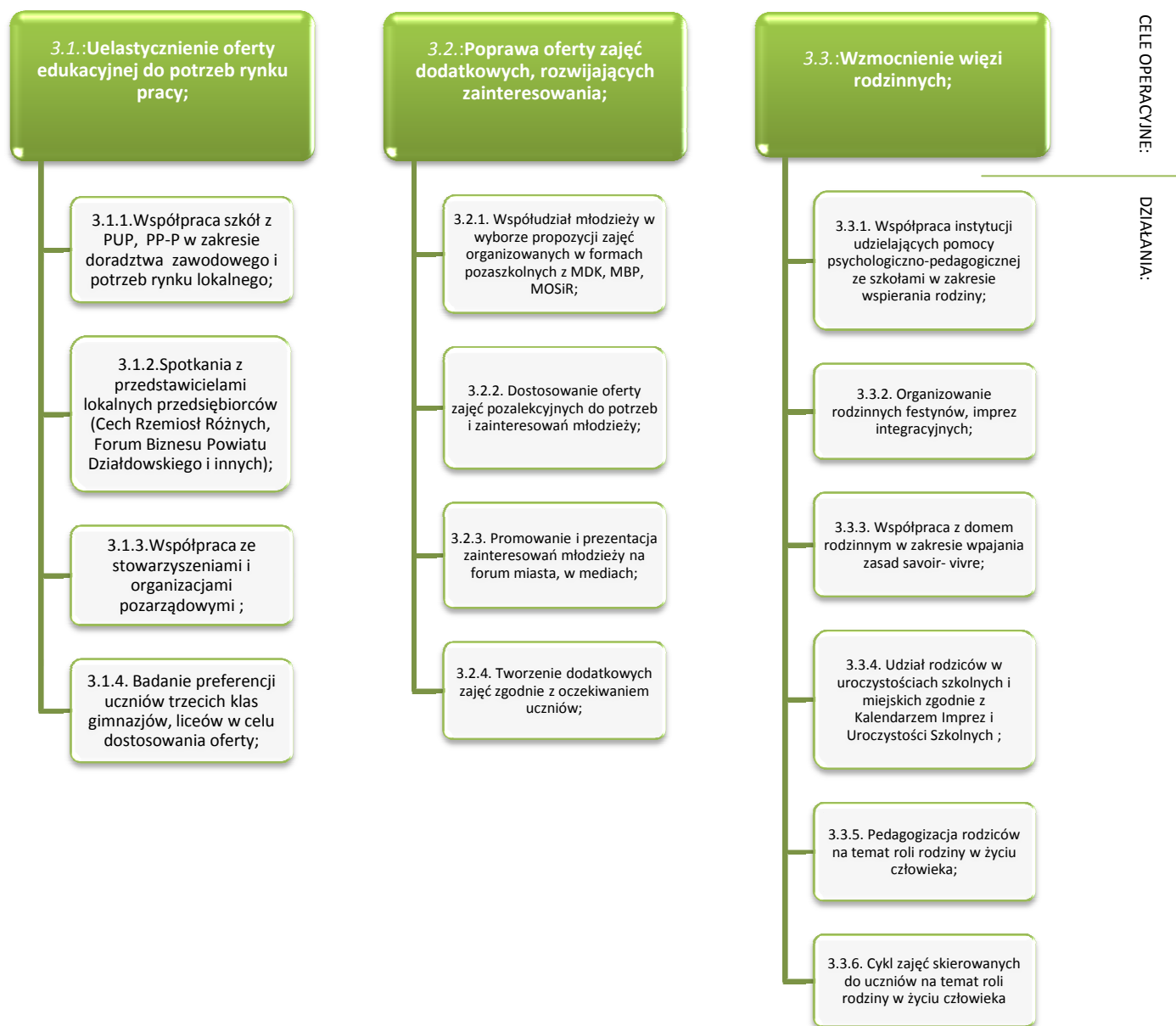
- strzałka w górę oznacza, że działania ukierunkowane są na wzrost docelowej wartości miernika;

- strzałka w dół oznacza, że działania ukierunkowane są na obniżenie docelowej wartości miernika ;

4.2.3. EDUKACJA

Cel strategiczny 3: Budowa zintegrowanego systemu współpracy rodziny, oświaty i rynku pracy

Realizatorzy działań:

- Rada Miasta i Urząd Miasta w Działdowie;
- Szkoły, MDK, MBP, MOSiR w Działdowie;
- Powiatowy Urząd Pracy w Działdowie;
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Działdowie.

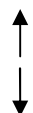
Osoby odpowiedzialne za koordynację działań w obszarze edukacji:

- Naczelnik Wydziału Edukacji, Zdrowia, Kultury i Sportu w Urzędzie Miasta w Działdowie.

Tabela 21. Harmonogram działań dla aktualizacji Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Działdowo na lata 2012-2020 - edukacja

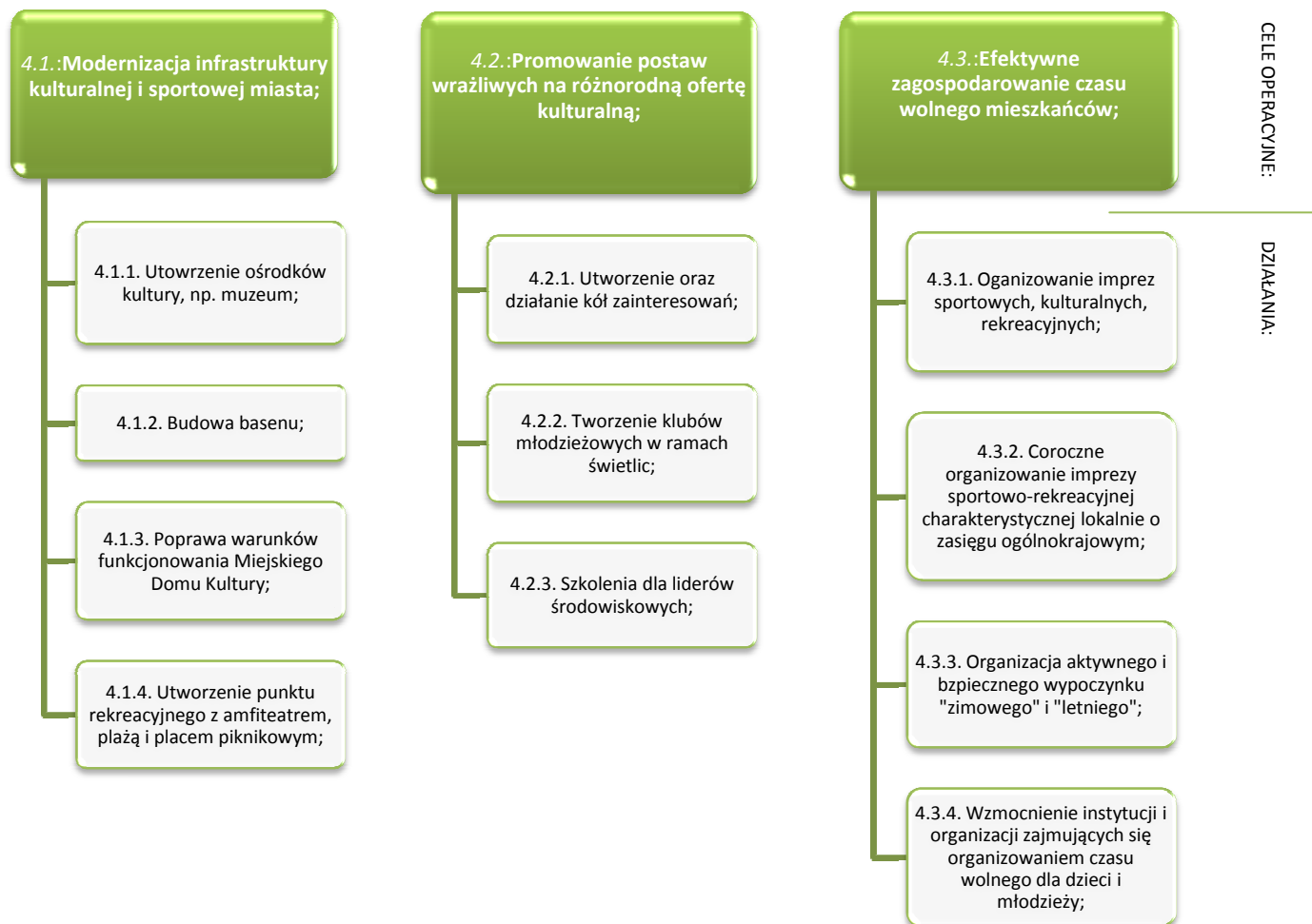
OBSZAR	CEL STRATEGICZNY	CELE OPERACYJNE	DZIAŁANIA	WSKAŹNIKI	Docelowy poziom miernika w latach realizacji działania: (w odniesieniu do bazowego roku 2011)								EFEKTY
					2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
EDUKACJA	III.	3.1.	3.1.1.	L. spotkań, konferencji, porad z PUP				↑					Elastyczna oferta edukacyjna, dostosowana do potrzeb rynku pracy
			3.1.2.	l. spotkań z organizacjami				↑					
			3.1.3.	l. spotkań				↑					
			3.1.4.	l. przeprowadzonych badań preferencji				↑					
		3.2.	3.2.1.	100 % frekwencji				↑					Szeroka oferta zajęć dodatkowych
			3.2.2.	100% frekwencji				↑					
			3.2.3.	l. działań promocyjnych				↑					
			3.2.4.	l. utworzonych zajęć				↑					
		3.3.	3.3.1.	zwiększenie l. współpracujących ze sobą instytucji				↑					Społeczeństwo zaangażowane w życie szkolne i rodzinne
			3.3.2.	l. imprez				↑					
			3.3.3.	100% uczniów szkół podst. i gim. objętych spotkaniami dotyczącymi zasad savoir-vivre				↑					
			3.3.4.	95%				↑					
			3.3.5.	l. rodziców uczestniczących				↑					
			3.3.6.	l. uczniów				↑					

Źródło: Opracowanie własne na podstawie zebranych danych.

- strzałka w górę oznacza, że działania ukierunkowane są na wzrost docelowej wartości miernika;- strzałka w dół oznacza, że działania ukierunkowane są na obniżenie docelowej wartości miernika ;

4.2.4. KULTURA I SPORT

Cel strategiczny 4: Poprawa rozwoju życia kulturalnego i sportowego

Realizatorzy działań:

- Rada Miasta i Urząd Miasta w Działdowie;
- Miejski Dom Kultury w Działdowie;
- Organizacje pozarządowe;

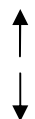
Osoby odpowiedzialne za koordynację działań w obszarze kultury i sportu:

- Przewodniczący Komisji Spraw Społecznych i Porządku Publicznego Rady Miasta Działdowo.

Tabela 22. Harmonogram działań dla aktualizacji Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Działdowo na lata 2012-2020 – kultura i sport

OBSZAR	CEL STRATEGICZNY	CELE OPERACYJNE	DZIAŁANIA	WSKAŹNIKI	Docelowy poziom miernika w latach realizacji działania: (w odniesieniu do bazowego roku 2011)								EFEKTY
					2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
KULTURA I SPORT	IV.	4.1.	4.1.1.	l. utworzonych ośrodków	↑								Dobry dostęp do lokalnej infrastruktury kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej
			4.1.2.	Wybudowanie basenu	1								
			4.1.3.	l. przeprowadzonych remontów, modernizacji	↑								
			4.1.4.	Utworzenie pkt-u rekreacyjnego	Nie dotyczy			1					
		4.2.	4.2.1.	l. działających kół zainteresowań	↑								Społeczeństwo aktywne w sferze kultury
			4.2.2.	l. uczestników	↑								
			4.2.3.	l. szkoleń	↑								
		4.3.	4.3.1.	l. imprez	↑								Społeczeństwo aktywne w sferze sportu, rekreacji oraz w środowisku lokalnym
			4.3.2.	Zorganizowana impreza	1 raz w roku								
			4.3.3.	l. zorganizowanych wypoczynków	↑								
			4.3.4.	Wypożyczenie w sprzęt niezbędny do realizacji działań, l. szkoleń kadry	↑								

Źródło: Opracowanie własne na podstawie zebranych danych.

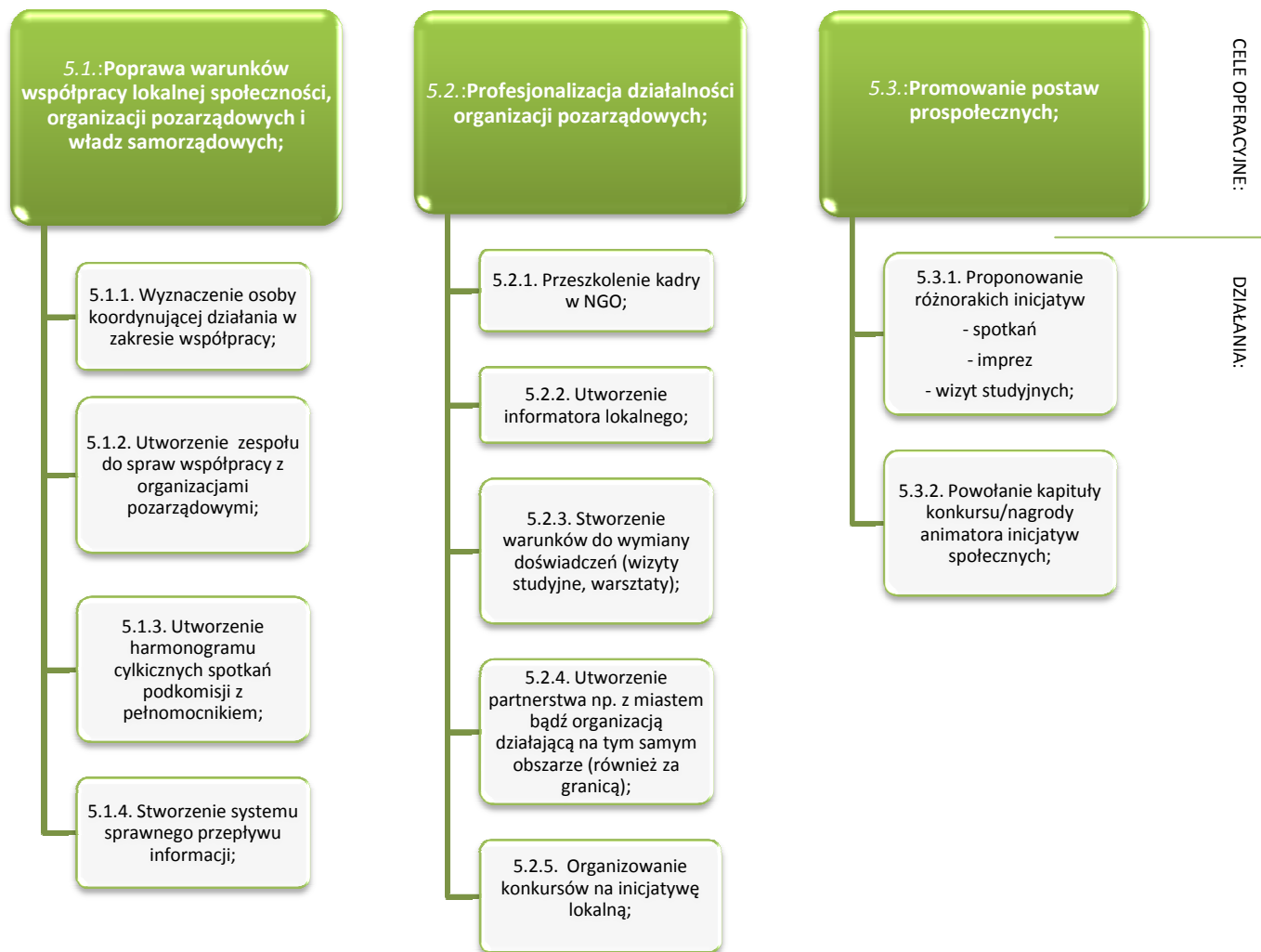

- strzałka w górę oznacza, że działania ukierunkowane są na wzrost docelowej wartości miernika;

- strzałka w dół oznacza, że działania ukierunkowane są na obniżenie docelowej wartości miernika ;

4.2.5. AKTYWNOŚĆ LOKALNA

Cel strategiczny 5: Wzrost aktywności i integracji społecznej

Realizatorzy działań:

- Rada Miasta i Urząd Miasta w Działdowie;
- Organizacje pozarządowe;
- Zespół ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi;
- Rady osiedlowe, społeczeństwo lokalne;

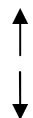
Odpowiedzialno za koordynację działań w obszarze aktywności lokalnej:

- Powołany koordynator/pełnomocnik Burmistrza ds. koordynacji działań w obszarze aktywności lokalnej;
- Organizacje pozarządowe.

Tabela 23. Harmonogram działań dla aktualizacji Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miasto Działdowo na lata 2012-2020 – aktywność lokalna

OBSZAR	CEL STRATEGICZNY	CELE OPERACYJNE	DZIAŁANIA	WSKAŹNIKI	Docelowy poziom miernika w latach realizacji działania: (w odniesieniu do bazowego roku 2011)								EFEKTY
					2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
AKTYWNOŚĆ LOKALNA	V.	5.1.	5.1.1.	1 koordynator (pełnomocnik burmistrza)	1								Rozwinięta płaszczyzna współpracy między społecznością lokalną, organizacjami pozarządowymi oraz władzami samorządowymi
			5.1.2.	1 zespół	1								
			5.1.3.	4 spotkania w roku (kwartalne)	4	4	4	4	4	4	4		
			5.1.4.	Utworzenie bazy danych o org. pozarządowych oraz zadaniach publicznych o charakterze lokalnym	1								
		5.2.	5.2.1.	1. szkoleń	↑								Wysoki poziom profesjonalizmu kadry w organizacjach pozarządowych
			5.2.2.	stworzenie podstrony dla NGO	1								
			5.2.3.	1. wizyt, warsztatów	↑								
			5.2.4.	1. umów partnerskich	↑								
			5.2.5.	1. konkursów	↑								
		5.3.	5.3.1.	1. spotkań, imprez, wizyt	↑								Społeczeństwo aktywne społecznie
5.3.2.	konkurs raz w roku		1	1	1	1	1	1	1	1			

Źródło: Opracowanie własne na podstawie zebranych danych.

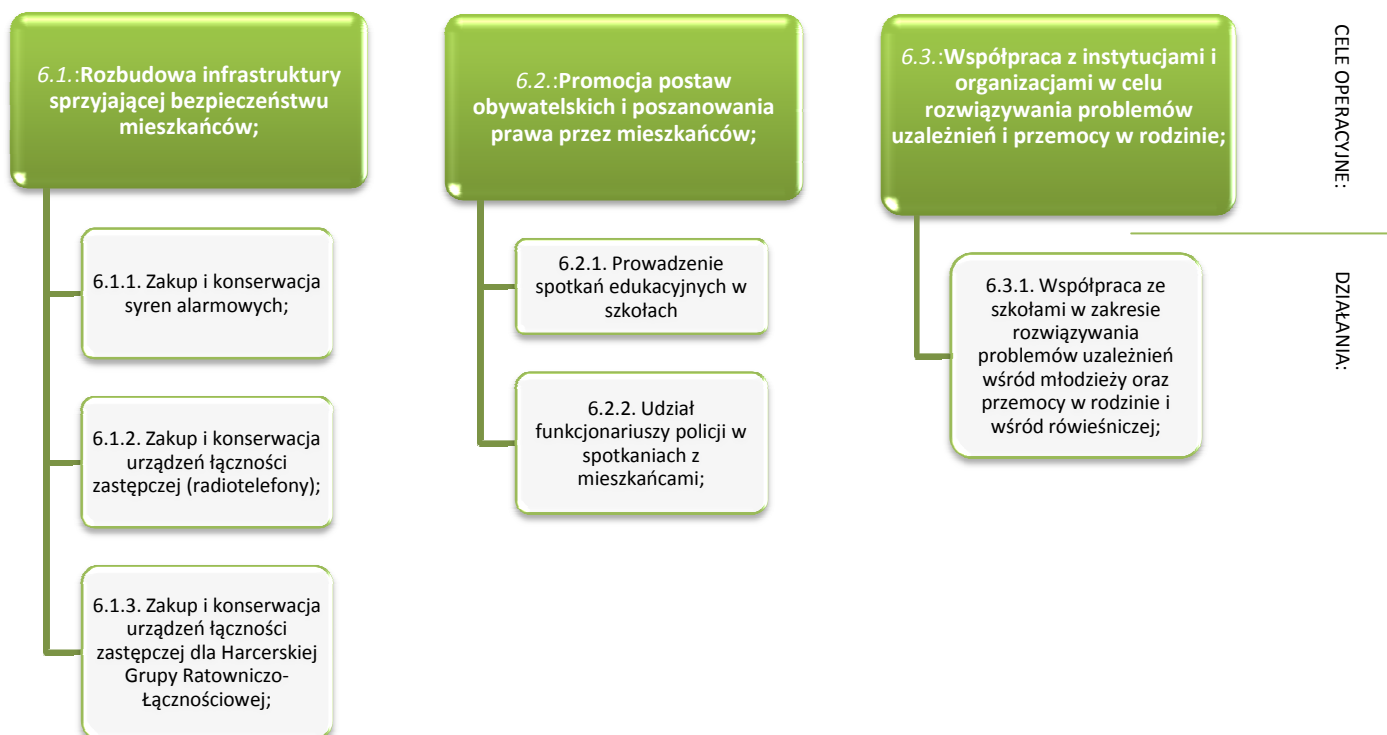

- strzałka w górę oznacza, że działania ukierunkowane są na wzrost docelowej wartości miernika;

- strzałka w dół oznacza, że działania ukierunkowane są na obniżenie docelowej wartości miernika ;

4.2.6. BEZPIECZEŃSTWO

Cel strategiczny 6: Wzmocnienie bezpieczeństwa na terenie miasta Działdowa

Realizatorzy działań:

- Rada Miasta i Urząd Miasta w Działdowie;
- Komenda Powiatowa Policji w Działdowie;
- Interdyscyplinarne zespoły specjalistów;
- Szkoły.

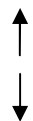
Odpowiedzialno za koordynację działań w obszarze bezpieczeństwa:

- Oficer Prasowy Komendy Powiatowej Policji w Działdowie.

Tabela 24. Harmonogram działań dla aktualizacji Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Działdowo na lata 2012-2020 - bezpieczeństwo

OBSZAR	CEL STRATEGICZNY	CELE OPERACYJNE	DZIAŁANIA	WSKAŹNIKI	Docelowy poziom miernika w latach realizacji działania: (w odniesieniu do bazowego roku 2011)								EFEKTY
					2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
BEZPIECZEŃSTWO	VI.	6.1.	6.1.1.	Comiesięczne przeglądy stanu technicznego i działania urzędów	12	12	12	12	12	12	12	12	Sprawny i dostępny sprzęt sprzyjający bezpieczeństwu mieszkańców
			6.1.2.	Comiesięczne przeglądy stanu technicznego i działania urzędów	12	12	12	12	12	12	12	12	
			6.1.3.	Comiesięczne przeglądy stanu technicznego i działania urzędów	12	12	12	12	12	12	12	12	
		6.2.	6.2.1.	1. spotkań	↑								Rozwinięta współpraca mieszkańców z lokalnymi stróżami prawa
			6.2.2.	1. spotkań	↑								
		6.3.	6.3.1.	1. spotkań	↑								Rozwinięta współpraca między instytucjami i organizacjami na rzecz walki z problemami uzależnień i przemocą domową

Źródło: Opracowanie własne na podstawie zebranych danych.

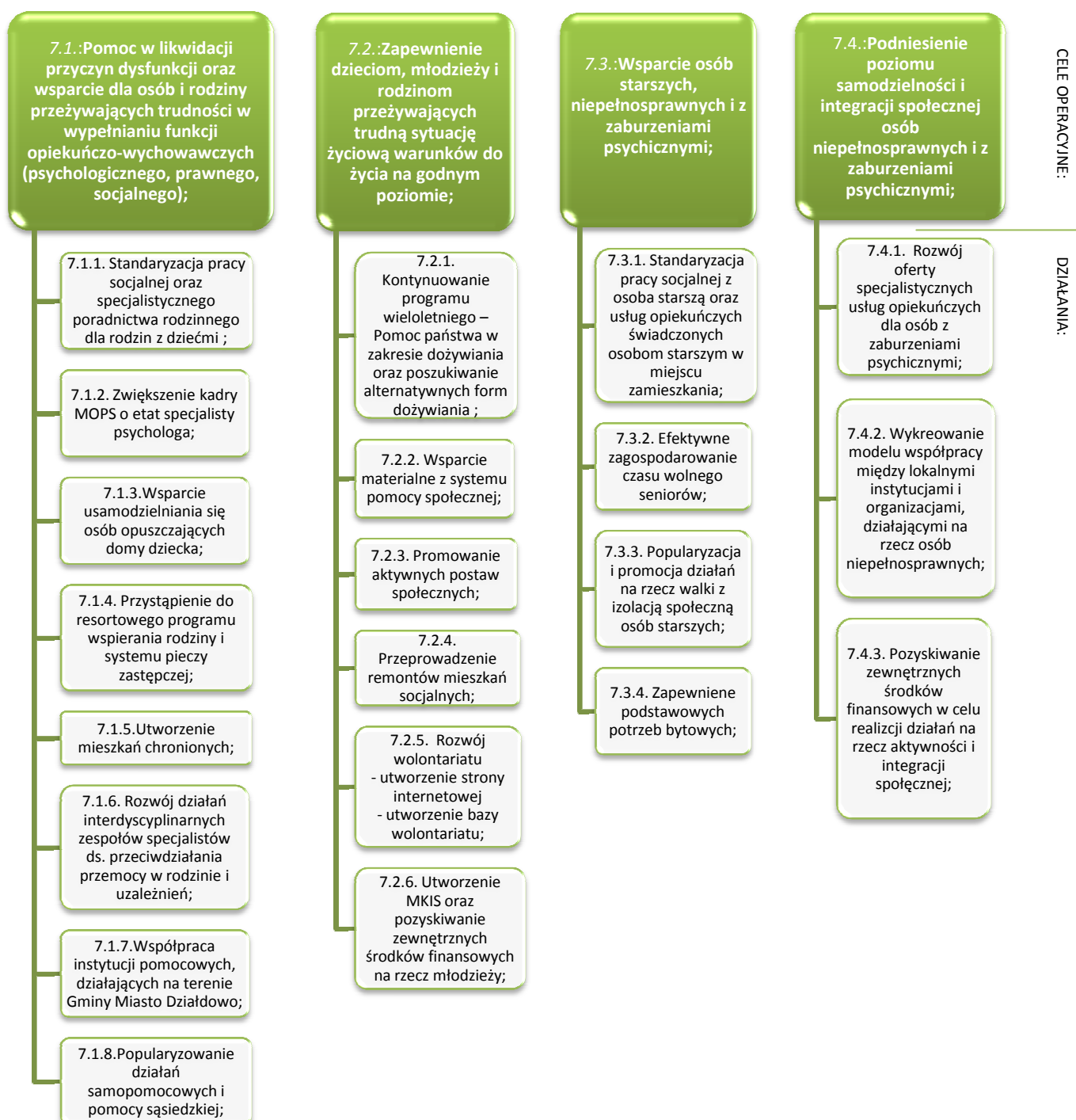

- strzałka w górę oznacza, że działania ukierunkowane są na wzrost docelowej wartości miernika;

- strzałka w dół oznacza, że działania ukierunkowane są na obniżenie docelowej wartości miernika ;

4.2.7. POMOC SPOŁECZNA

Cel strategiczny 7: Usprawnienie systemu pomocy społecznej w ograniczaniu dysfunkcji rodzin, w aktywizacji grup zagrożonych wykluczeniem oraz zaspokajaniu podstawowych potrzeb bytowych

Realizatorzy działań:

- Rada Miasta i Urząd Miasta w Działdowie;
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Działdowie;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Działdowie;
- Interdyscyplinarne zespoły specjalistów;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Działdowie;
- Ośrodek Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Działdowie;
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Działdowie;
- Powiatowy Urząd Pracy w Działdowie;
- Organizacje pozarządowe;
- szkoły;
- policja;

Odpowiedzialno za koordynację działań w obszarze aktywności lokalnej:

- Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Działdowie;
- Naczelnik Wydziału Gospodarki Komunalnej, Mieszkaniowej i Nadzoru Właścicielskiego w Urzędzie Miasta w Działdowie.

Tabela 25. Harmonogram działań dla aktualizacji Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Działdowo na lata 2012-2020 – pomoc społeczna

OBSZAR	CEL STRATEGICZNY	CELE OPERACYJNE	DZIAŁANIA	WSKAŹNIKI	Docelowy poziom miernika w latach realizacji działania: (w odniesieniu do bazowego roku 2011)								EFEKTY
					2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
POMOC SPOŁECZNA	VII.	7.1.	7.1.1.	Cykl szkoleń (80% przeszkolonych pracowników socjalnych); Oddzielenie pracy socjalnej od czynności administracyjnych, stworzenie punktu specjalistycznego poradnictwa rodzinnego dla rodzin z dziećmi	↑								Łatwy dostęp do specjalistycznej, profesjonalnej kadry MOPS na rzecz ograniczania dysfunkcyjności osób i rodzin
			7.1.2.	Zatrudnienie 1 psychologa	1	1	1	1	1	1	1	1	
			7.1.3.	l. os. objętych wsparciem	↓								
			7.1.4.	Zatrudnienie przynajmniej jednego asystenta rodziny	↑								
			7.1.5.	L. powstałych mieszkań chronionych	↑								
			7.1.6.	l. os. zgłoszonych na spotkania zespołów	↓								
			7.1.7.	Utworzenie i bieżąca aktualizacja informatora o instytucjach pomocowych	1	1	1	1	1	1	1	1	
			7.1.8.	Powstanie min. 1 grupy samopomocowej	↑								
		7.2.	7.2.1.	utworzenie min. 1 punktu alternatywnego, l. os. korzystających z dożywiania	1	1	1	1	1	1	1	1	Poprawa jakości życia dzieci, młodzieży i rodzin ubogich
			7.2.2.	liczba udzielonych świadczeń	↓								
			7.2.3.	l. os. uczestniczących w ramach prac społ.-użytk.	↓								
			7.2.4.	Remont w min. 10 lokalach	↑								
			7.2.5.	Utworzenie stowarzyszenia wolontarystycznego (MOPS-UM)	Nie dot.	1	1	1	1	1	1	1	
			7.2.6.	Powstanie MKIS , l. projektów i konkursów	1	1	1	1	1	1	1	1	
		7.3.	7.3.1.	Przeprowadzenie cyklu szkoleń dla org. pozarządowych i pracowników socjalnych (22os.) Testowanie standardu do 2013r. i kompleksowe wdrożenie od 2014r.	↑								Wzrost aktywności osób starszych rzecz godnego starzenia się
			7.3.2.	l. imprez, festynów,	↑								
			7.3.3.	l. uczestników Klubu Seniora, UTW, l. opublikowanych artykułów, informacji	↑								
			7.3.4.	l. udzielonych świadczeń,	↓								
		7.4.	7.4.1.	l. osób korzystających	↓								Wzrost integracji społecznej osób niepełnosprawnych i z zaburzeniami psychicznymi
			7.4.2.	l. wspólnych spotkań, inicjatyw,	↑								
			7.4.3.	l. projektów	↑								

Źródło: Opracowanie własne na podstawie zebranych danych.

- strzałka w górę oznacza, że działania ukierunkowane są na wzrost docelowej wartości miernika;- strzałka w dół oznacza, że działania ukierunkowane są na obniżenie docelowej wartości miernika ;

4.3. Monitoring i ewaluacja

Monitoring i ewaluacja to nieodzowne elementy procesu strategicznego. Systematyczne gromadzenie danych, ich analiza i weryfikacja, pozwalająca na ilościową i jakościową ocenę poziomu realizacji Strategii. Ocena ta stanowi uzasadnienie ewentualnych modyfikacji i zmian.

Monitoring przeprowadzany będzie systematycznie, równolegle z wdrażaniem Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Działdowo na lata 2012-2020. Do przeprowadzenia monitoringu, zarządzeniem Burmistrza Miasta Działdowo powołany zostanie Zespół ds. monitoringu i ewaluacji Strategii. Do zadań Zespołu należeć będzie:

- Opracowanie regulaminu, narzędzi i procedur monitoringu,
- Monitorowanie i raportowanie przebiegu wdrażania Strategii,
- Ocena efektywności realizacji Strategii,
- Przedstawienie wniosków, propozycji, opinii oraz zagrożeń w zakresie realizacji Strategii.

Zespół będzie dokonywał oceny na podstawie danych z jednostek zaangażowanych w realizację Strategii, m.in.:

- Urząd Miasta w Działdowie,
- MOPS w Działdowie,
- PCPR w Działdowie,
- Powiatowy Urząd Pracy w Działdowie, Punkt Pośrednictwa Pracy w Działdowie,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Działdowie,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Działdowie;
- Ośrodek Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Działdowie;
- MDK, MBP, MOSiR w Działdowie;
- Komenda Powiatowa Policji w Działdowie,
- Interdyscyplinarne zespoły specjalistów,
- Szkoły,
- Organizacje pozarządowe,
- Główny Urząd Statystyczny, Urząd Statystyczny w Olsztynie.

Wskazane jednostki zadeklarowały się do gromadzenia odpowiednich danych oraz do współpracy przy monitoringu realizacji Strategii.

V. ZAŁĄCZNIKI

5.1. Spis tabel

Tabela 1.	Bezrobocie w Gminie Miasto Działdowo w latach 2009-2011;	10
Tabela 2.	Analiza SWOT dla obszaru „rynek pracy i zatrudnienie”;	11
Tabela 3.	Ochrona zdrowia w Gminie Miasto Działdowo w latach 2009-2011;	13
Tabela 4.	Analiza SWOT dla obszaru „zdrowie i uzależnienia”;	14
Tabela 5.	Infrastruktura społeczna Gminy Miasto Działdowo w latach 2009-2011;	15
Tabela 6.	Analiza SWOT dla obszaru „edukacja”;	16
Tabela 7.	Analiza SWOT dla obszaru „kultura i sport”;	17
Tabela 8.	Analiza SWOT dla obszaru „aktywność lokalna”;	19
Tabela 9.	Analiza SWOT dla obszaru „bezpieczeństwo”;	23
Tabela 10.	Dane o korzystających z pomocy społecznej z Gminy Miasto Działdowo w latach 2009-2011;	24
Tabela 11.	Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej w Gminie Miasto Działdowo w latach 2009-2011;	26
Tabela 12.	Inne rodzaje świadczeń pieniężnych dla osób objętych pomocą społeczną w Gminie Miasto Działdowo w latach 2009-2011;	27
Tabela 13.	Usługi pomocy społecznej w Gminie Miasto Działdowo w latach 2009-2011;	27
Tabela 14.	Środki finansowe Gminy Miasto Działdowo na zadania własne i zlecone w obszarze pomocy społecznej w latach 2009-2011;	28
Tabela 15.	Środki EFS na projekty, dotacje z budżetu państwa i liczba osób w projektach w Działdowie w latach 2009-2011;	28
Tabela 16.	Opieka nad dzieckiem i rodziną w Gminie Miasto Działdowo w latach 2009-2011;	29
Tabela 17.	Niepełnosprawność oraz potrzeba kształcenia specjalnego i indywidualnego w Gminie Miasto Działdowo w latach 2009-2011;	30
Tabela 18.	Analiza SWOT dla obszaru „pomoc społeczna”;	31
Tabela 19.	Harmonogram działań dla aktualizacji Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Działdowo na lata 2012-2020 - rynek pracy i zatrudnienie	37

Tabela 20.	Harmonogram działań dla aktualizacji Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Działdowo na lata 2012-2020 – zdrowie i uzależnienia	39
Tabela 21.	Harmonogram działań dla aktualizacji Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Działdowo na lata 2012-2020 - edukacja	41
Tabela 22.	Harmonogram działań dla aktualizacji Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Działdowo na lata 2012-2020 – kultura i sport	43
Tabela 23.	Harmonogram działań dla aktualizacji Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Działdowo na lata 2012-2020 – aktywność lokalna	45
Tabela 24.	Harmonogram działań dla aktualizacji Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Działdowo na lata 2012-2020 - bezpieczeństwo	47
Tabela 25.	Harmonogram działań dla aktualizacji Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Działdowo na lata 2012-2020 – pomoc społeczna	50

5.2. Spis wykresów

Wykres 1. Struktura demograficzna mieszkańców miasta Działdowa w latach 2009-2011;	9
Wykres 2. Przestępczość na terenie Gminy Miasto Działdowo w latach 2009-2011;	21
Wykres 3. Interwencje policyjne przeprowadzone na terenie Działdowa w latach 2009-2011;	22